

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams: \$2.50
Amerikoje 3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50

Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojant kainą klausite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 13. Keleivio Telefonas SOUTH Boston 3071 SO. BOSTON, MARCH, KOVO 28 DIENA, 1945 "Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879. Atskiro Numerio Kaina 6 centai. METAI XXXIX

Nacių Vokietija Klumpa Po Amerikiečių Smugiais

BERLYNAS EINA IS PROTO

Hitleris suaukė nepaprastą savo gauleiterių konferenciją

Vėliausios žinios sako, kad amerikiečiai iki Berlyno šios savaitės pradžioje buvo apie 250 mylių, o rusams tik 32 mylios; bet rusai jau kelintą savaitę stovi nuo Berlyno tokiame atstume ir nei žingsnio nepažengia pirmyn, kai tuo tarpu amerikiečių stūrmis eina po 35 mylias į dieną Berlyno kryptimi.

Amerikiečių ofensyva buvo kiek susitrukdžiusi ties Reino upe, ant kurios vokiečiai susprogdė tiltus. Be to, amerikiečiams netaip lengva privežti savo armijai maisto ir amunicijos. Juk vien tik per Atlantą visą medžiagą reikia gabenti apie 2,500 mylių; o paskui da reikia viską iš laivų iškrauti ir kelis šimtus my-

Panaikino Lenkijos pinigų

Londono žiniomis, Liublino (komunistų) "valdžia" panaikino visą iki šiol buvusių zlotų valiutą, kurios buvo apyvartoję daugiau kaip 10 milijonų zlotų. Jų vieton bolševikų "valdžia" leidžia naujus zlotus. Žmonės, kurie turėjo senųjų zlotų, galės išsikeisti į naują valiutą nedaugiau kaip 500 zlotų. Naujas bolševikų "valdžios" zlotas bus lygus Stalino rubliui, o tas rublis, kaip žinoma, tarp tautinėje rinkoje neturi jokios vertės.

Bolševikų propaganda skelbia, kad prie Liublino "valdžios" Lenkijoje atgijusi visa pramonė, atsidarę visi fabrikai, krautuvės ir gyventojai džiaugiasi "nauja tvarka." Bet Londone gautos tikros žinios sako, kad visa tai melas. Fabrikai stovi uždaryti, žmonės kenčia bausį vargą, o dabar, kai Liublino "valdžia" panaikino žmonių sutaupus, jų vargas bus dar didesnis. Bolševikai įvedė Lenkijoje ir Maskvos laiką, kuris visai netinka Lenkijos geografinė padėčiai, nes saulė čia teka daug vėliau.

NORVEGIJOJ PRASIDĖJO SABOTAZAS

Telegramos sako, kad Norvegijos patriotai pradėjo sprogdinti ir kitokiais būdais naikinti vokiečių įrengimus. Patriotams patairimų ir nurodymų duoda tremtinė Norvegijos valdžia, kuri gyvena Londone. Sakoma, kad Norvegijoje dabartiniu laiku esą apie 200,000 vokiečių kareivių. Tų okupantų norvegai baidys nenekentę, nors jų Quislingas pasidavė naciams, taip kaip lietuvių Paleckis ir kiti pasidavė bolševikams.

lių trokais ir traukiniais gabenti į frontą. Tai netaip kaip rusams, kurie kariauja beveik namie. Bet nežiurint tų sunkumų, amerikiečiai pasistatė per Reiną pontonų tiltus, prisivežė reikalingos armijai medžiagos, ir eina šuoliais Berlyno link.

Jeigu didesnių kliūčių nepasitaikys, tai Berlynas bus paimtas pirmą negu kas nors tikėjosi.

Zinoma, gali da pasitaikyti nenumatytų kliūčių. Bet kai šioje valandoje dalykai išrodo, tai Vokietijai galas jau nebetoli. Ji gali suklupti bet kurią dieną. Šią savaitę iš Sveicarijos atėjo žinių, kad Hitleris suaukė nepaprastą savo ministrų ir gauleiterių mitingą Berchtesgadeno kalnuose. Nors tos konferencijos tikslas nežinomas, bet vienas vokiečių karo ministerijos valdininkas išsireiškė, kad Vokietija turinti laukti "nelaimingų žinių."

Į Švediją atvykę iš Vokietijos sako, kad nepalaujamai Berlyno bombardavimas iš oro varo vokiečius iš proto. Jau 50 parų be jokios pertraukos ant Berlyno kranta bombos. Žmonės negali nei darbo dirbti, nei susisiekti, nei pasilsėti.

Todėl gali but, kad tos "nelaimingos žinios" bus Berchtesgadeno konferencijos nutarimas pasiduoti alijantams be jokių sąlygų.

Naciams nelaimingos žinios bus labai laimingos mums. Laukim tų žinių bet kurią valandą. Kai išgirsime fabriku sirenas švilpiant, tai reikš, kad karas Europoje jau pasibaigė.

Kreditas už tą pergalę priklausys vienai tik Amerikai. Amerikos technika ir agrikultura bus atlikus stubulus. Mes busim sutriuškinę kietiausią pasaulio militarizmą, išmaitinę Rusiją ir išgelbėję Didžiosios Britanijos imperiją. Ir tuo pačiu laiku mes busim likvidavę geltonąjį pavojų visai Vakarų civilizacijai.

Jeigu ne Amerikos demokratija, tai per šį karą būtų žlugusi ir Anglija ir Rusija. Rudas banditizmas būtų paskerdęs savo raudonąjį brolių. Gaila, kad ne abudu jie žlunga!

PAĖMĖ DAUG KARO GROBIO

Amerikos karo vadovybė praneša, kad mūsų pirmoji ir devintoji armijos Reino krašte paėmė 2,500 vokiečių vagonų ir 350 lokomotyvų. Visi sveikutėliai, nes vokiečiai nespėjo juos sprogdinti.

Be to, į amerikų rankas pateko 20,000 kitų vagonų ir 40 lokomotyvų, kurie daugiau ar mažiau apgadinti. Jie bus pataisyti ir paleisti į darbą.

Da nėra žinių, ką turi paėmusios anglų ir kanadiečių armijos.

Alijantų kareiviai įeina į vokiečių miestelį. Jis visas jau suardytas ir dega. Taip išrodo visa Vokietija, kur eina alijantų armijos.

Vokiečiai prašo taikos?

Prašymas esąs paduotas per Airiją

Pereitos savaitės pabaigoje vėl pasklido gandai, kad nacių Vokietija nori taikos. Londono dienraštis "Daily Telegraph" praneša, kad nacių Vokietijos ministras Edward Hempel padarė Airijos prezidentui De Valerai vizitą ir įteikė savo vyriausybės taikos pasiūlymą.

Londono dienraštis daugiaus smulkmenų nepaduoda, tik sako, kad nacių vyriausybės pasiūlymas buvęs perduotas Jungtinių Valstijų ministrui Dubline.

Viskas rodo, kad anksčiau ar vėliau nacių Vokietija turės pasakyti, kad ji pasiduoda be jokių sąlygų.

JUOKDARIAI

Guđrys Senato vyrai pradėjo svarstyti, kas reikia daryti, kad Amerikos gyventojai galėtų gauti daugiau mėsos. Visų pirma jie pareiškė, kad dėl mėsos stokos esanti kalta "juodoji rinka," o kad tą rinką išnaikinti, reikia esą pakelti mėsos kainas.

Tuo tarpu gi visiems aišku, kad ne dėl to mėsos stinginga, kad "juodoji rinka" ją pardavinėja, bet dėl to, kad "lend-lease" gospodariai išsiuntė Amerikos mėsą užjūrin. Tegul jie duoda mėsos žmonėms kiek reikia, o juodoji rinka išnyks pati savaime. Pakėlus mėsos kainas, daugiau mėsos neatsiras. Mėsa ir taip jau per daug brangi. Pakėlus kainas da aukščiau, "juodojai rinkai" būtų geriau.

OPA PRAŠO DAUGIAU LĖŠŲ

Kongresui pasiūlytas bilijus, kuris reikalauja da 15 milijonų dolerių Kainų Administracijai. Pinigai esą reikalingi "kovai prieš infliaciją ir spekuliaciją."

VOKIEČIAI NETEKO 300,000 KAREIVIŲ

Nuo kovo 1 dienos iki šiol Vakarų fronte vokiečiai prarado apie 300,000 kareivių ir daugybę ginklų.

VOKIETIJA DEGA

"BERLYNAN BE SUSTOJIMO!"

"Tiltas ar ne, mes eiam per Reiną!"

Tokiais obalsiais šandien žygiuoja per Vokietiją amerikiečiai. Vienas korespondentas, kuris vyksta su amerikiečių Trečiaja Armija, praneša, kad iki šiol jis da nematęs tokios gaivybės, kokią sudaro Amerikos ginklai. Kur eina amerikiečių tankai ir infanterija, prieš juos viskas trupa ir griuva. "Ištisi Vokietijos miestai yra pavirę griuvėsiais," jis sako. "Retai kur stūkso iškiles namas. Sunaikinimas toks didelis, kad keliai užversti griuvėsiais ir suardytais vokiečių koro pabūklais. Šitas lauzas dažnai užrašai: 'Across the Rhine - Bridge or no Bridge.'"

Tas korespondentas, važiuodamas armijos "džipe," matęs daugybę vokiečių kanuolių, kurios gulėjo sudaužytos ir išmėtytos. Sunkiosios jų kanuolės esančios traukiamos motorais arba trokais, o lengvesnės - arkliais. Todėl vienoj vietoj ant kelio gulėjo net apie 400 arklių, vieni jų dar gyvi, kiti gi baidiai sudrasę. Tokį sunaikinimą plečia Amerikos ginklai.

REIKALAUJA NEPRIKLAUSOMOS PALESTINOS

Kairo mieste. Egipte, įvyko svarbi konferencija, kurioje dalyvavo septynių Arabijos valstybių atstovai. Pasirašytas Arabų Lygos Čarteris, kuriame reikalaujama nepriklausomos Palestinos.

Iki šiol arabai buvo priešingi Palestinos nepriklausomybei.

Ar Litvinovas grįš Amerikon?

Dabartinis ambasadorius Gromyko busiąs atšauktas

Scripps-Howard laikraščio trusto bendradarbis p. Danton Walker sakosi gavęs tokių "patikėtinų žinių": New Yorke gyvenantieji Maksimo Litvinovo draugai atvirai kalba, kad Sovietų Rusijos ambasadoje Washingtone "bus stambių atmainų." Jau kuris laikas rusų diplomatams vis mažiau sekasi ir Maskvoje rimtai kalbama, kad į Washingtoną reikės pasiųsti Maksimą Litvinovą - tą patį, kuris išgavo Amerikos pripažinimą Sovietų valdžiai ir kuris nesųkį "ištraukė iš balso" rusų diplomatus.

Walker sako, kad dabartinis rusų ambasadorius Gromyko busiąs atšauktas į Maskvą, arba gausiąs "naują vietą" kurioje nors lotinų Amerikos respublikoje.

STABDO TROKUS SU VISTOMIS

Massachusetts valstijos policijai įsakyta neišleisti trokų su vistomis, kurias spekuliantai čia supirkinėja ir gabena New Yorkan.

MASKVA NORI RYŠIŲ SU VATIKANU

Romoje vėl eina kalbos, kad Maskva daro pastangų užmegsti ryšius su Vatikanu. Taip pat eina gandai, kad Maskva yra prašius Washingtono, kad šis tarpininkautų tarp Stalino ir popiežiaus.

ZVEJAI NORI DAUGIAU ALGOS

Bostono žvejai pareikalavo daugiau algos, bet kainų administracija jų reikalavimą atmetė. Sako, jie uždirba gana, apie \$5,000 per metus.

Amerikos Laivynas Jau Nebetoli Nuo Japonijos

NUKIRTO 475 PRIEŠO ORLAIVIUS

Iš Tokijo jau prasidėjo gyventojų bėgimas

Klumpa po Amerikos smugiais Vokietija, smunka nuo koto ir Japonija. Iš Tokijo pranešama, kad Amerikos laivynas jau sturmuoja Okinawa salas, vos tik 380 mylių nuo Japonijos. Esą, atakoj dalyvauja 13 lėktuvų laivų, 11 šarvuotųjų, 10 skraiduolių ir 23 naikintuvai.

Tai šios savaitės žinios. Gi pereitą savaitę Amerikos laivynas buvo nuplaukęs visai Japonijos pafo-nen ir paleidęs oran savo bombanešius, kurie užklupo pasislėpusius japonų karo laivus siauriose uostuose ir smogė juos bombomis. Mūsų bombanešiai sudlaužė 17 prieš karo laivų ir sunaikino 475 orlaivius.

Tai buvo drąsiausias žygis prieš Japoniją, tačiau jos

8,000 LĖKTUVŲ DAUŽE VOKIETIJĄ

Jau menuo su viršum kaip alijantų aviacija daužo Berlyną ir kitus Vokietijos miestus. Pereitos savaitės pabaigoje Vokietijos miestams sprogdinti buvo pastumta net 8,000 karo lėktuvų.

AMERIKA NETEKO ARTI 900,000 VYRŲ

Pereitą savaitę Washingtono buvo paskelbta, kad nuo karo pradžios iki šių metų kovo 14 d. Amerikos laivynas ir armija neteko jau 859,587 vyrų. Iš to skaičiaus 150,310 buvo užmušti, 464,730 sužeisti, 88,900 dingusių ir 64,430 nelaisvėn patekusių.

Pereitą savaitę nuostoliai pasokę apie 20,000. Taigi iki šiol bendra skaitlinė gal bus pasiekusi jau netoli 900,000 vyrų.

BOSTONE KARŠCIAI

Po sunkios žiemos, Bostone prasidėjo karščiai. Pereitą savaitę termometras pasiekė 79 laipsnių, o šį antadienį buvo net 85 laipsniai.

SUSPROGDĖ GEŠTAPO STABĄ DANIJOSJ

Žinios iš Europos sako, kad apie 30 alijantų orlaivų buvo nuskridę Kopenhagone bombarduoti nacių armijos įrengimų. Buvusi sargdyta priepilauka, kur sustoja nacių žvalgyba, tokią pat kaip bolševikų čeka.

ZUVO JAU 40 SUBMARINŲ

Šiomis dienomis da viena Amerikos submarinų nebesugrįžo iš medžioklės. Tai bus jau 40-ta Amerikos submarina dingusi per šį karą.

laivynas nedrįso išeiti į aikštę; gi japonų orlaiviai, kurie bandė musiškiams prieštintis, buvo nuskinti žemėn. Tie jau neskradys daugiau.

Be to, šeši japonų transporto laivai buvo nugramzdinti jūros dugnan.

Japonų radijas praneša, kad jų sostinės Tokijo gyventojų skaičius sumažėjęs nuo 7,000,000 iki nepilnų 4 milijonų. Reiškia, iš Tokijo pabėgo jau 3,000,000 japonų. Pabėgo nuo Amerikos bombų. Japonų karo ministeris jau prisipažįsta, kad padarė "nepaprastai didelių nuostolių."

Niekas nenorėjo tikėti, kad amerikiečiai galėtų išmesti japonus iš Filipinų. O vis dėlto svarbesnės Filipinų salos jau amerikiečių rankose. Koregidorio fortą japonai atakavo kelis mėnesius, kol ji paėmė, kai amerikiečių maistas išsibai-gė; gi amerikiečiai dabar atsiėmė Koregidorą iš japonų ir kelias dienas.

MacArthur neseniai pranešė, kad Filipinuose japonai neteko jau 282,000 kareivių.

Amerika laimi visuose frontuose!

Masiniai areštai Lenkijoje

Bolševikai areštuoja lenkus, kurie kovojo prieš nacių okupaciją

Londono "Dziennik Polski" praneša, kad Radomo mieste, Lenkijoje, visi kalėjimai esą sausakimiai prikimšti buvusios lenkų po-žemio armijos karininkais ir kareiviais. Masiniai areštai nesiliauja.

Rusai da nebuvo Lenkijos pasiekę, kaip 27-toji lenkų požemio brigada išlaisvino iš nacių okupacijos Liubartavo miestelį netoli nuo Liublino, ir išlaikė tą miestelį savo rankose iki atėjo rusai. Tuomet šita lenkų brigada stojo rusams į talką ir pradė atakuoti vokiečius toliau nuo Liubartavo. Bet rusai lenkus nuginklavo ir visus jų karininkus areštavo. Liubertave rusai įsteigė koncentracijos stovyklą, kur jie buvo suvarę 6,000 lenkų karininkų. Dabar iš tos stovyklos lenkai karininkai esą imami buriais ir išvežami nežinia kur. Jų šeimynos bijosi, kad bolševikų žvalgyba gali tuos karininkus išžudyti.

KĄ LA GUARDIA PASKIRS?

New Yorke majoras La Guardia senai buvo numatytas "kurioms nors" federalinės valdžios pareigoms. Ir jis senai būtų sutikęs tas pareigas eiti, bet... jis nenoris rezignuoti iš maioro vietos, ko reikalaujanti vyriausybė. La Guardia kol kas nepasirenka.

Visiems skaitytojams ir draugams
linkim
LINKSMŲ VELYKŲ!

APŽVALGA

SAKO, CHURCHILL BOKOTUOJA ARCISZEWSKI

Kodėl Anglijos valdžia, kuri kitąsyk taip karštai remė tremtinę Lenkijos valdžią Londone, paskutiniiais laikais nuo jos atsalo?

Šią paslaptį aiškina Sir Patrick Dollan, kuris, kaip praneša "Scotchman", sakė, jog Churchillas "boko-tuoja" socialistą Arciszewski, kuris dabar eina premjė pareigas tremtinę lenkų valdžią.

Nuo to laiko, kai Arciszewskis atstojo lenkų kabineto priešaky, tarp Anglijos ir Lenkijos valdžių nebuvo da nei vieno tiesioginio kontakto, sako Sir Patrick Dollan.

Gali but, kad ištikrųjų taip ir yra, nes Tamas Arciszewskis yra žymus Lenkijos socialistų vadas ir per keturis vokiečių okupacijos metus energingai veikė Lenkijos požemy, kai tuo tarpu Churchill yra Anglijos konservatorių partijos žmogus, tariant lietuviška terminologija — atžagareivis. Nuosirdžiam socialistui jis negali turėti simpatijų. Jis, žinoma, neturi simpatijų ir komunistams. Juk mes atsi-menam jo pasakytą kalbą parlamente, kuomet jis pranešė: "Hitleris padarė Rusiją savo priešu, bet jis ne-padarė mus bolševizmo draugais..."

Jeigu Churchill šiandien pataikauja ir nusileidžia Stalinui, tai vien tik dėl to, kad Stalinas nesutinka kiti su Hitleriu iš naujo. Jeigu Anglijai nebūtų reikalinga Rusijos talka, Churchill prie vieno stalo su Stalinu neatsisėdėtų.

Ar reikėtų tuomet stebėtis, jeigu Churchillas ištikrųjų baikotų Arciszewski?

MASKVOS AGENTAMS FRANCUZIJOS NEPAVYKO

Iš Paryžiaus pranešama, kad Maskvos agentai sudarė iš komunistų lenkų komitetą, pavadino jį "Pagalba Tėvynei" ir tuo vardu suaukė Francuzijos lenkų suvažiavimą Aulnay Sour lois mieste. Suvažiavimo tikslas buvo užgirti Liublino "valdžią" ir nusistatinti Stalinui pasveikinimą, kad "išlaisvino" Lenkiją.

Bet suvažiavime komunistai pasirodė mažumoj ir negalėjo praversti nei vienos savo rezoliucijos. Suvažiavimas pasmerkė Liublino kvilgimą "valdžią" ir išnešė karštą rezoliuciją už nepriklausomą ir demokratine Lenkijos respubliką, ir už londonišką Lenkijos vyriausybę.

Negana to, francuzų valdžia konfiskavo komunistų organą "Niepodleglosc", kuris agituodamas už Liublino "valdžią" prirašė daug melagysčių apie Jaltos konferenciją.

SKIRTUMAS TARP RUSIJOS IR DEMOKRATINIŲ VALSTYBIŲ

Skirtumą tarp totalitarinės Sovietų Rusijos ir demokratinės Amerikos bei Anglijos valdžiai anądien pabrėžė Australijos parlamente liberalų partijos kalbėtojas Cameron.

"Is šitų trijų didžiųjų valstybių" sako jis, "tikrai viena Rusija stengiasi gro-

ti svetimas žemes ir plėsti savo sienas. Skirtumas tarp mus ir Sovietų Rusijos yra toks, kad mes, demokratinės anglo-saksų šalys, stengiamės laimėti karą, kad užtikrinti silpnesnės tautoms laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, kai tuo tarpu Rusija stengiasi plėsti savo sienas, kad galėtų pasiglemžti Suomiją, Pabaltio kraštus, Balkanus, o jei pavyktų, tai ir Lenkiją, ir Rumuniją, ir Vengriją. Ir nežinia, kuo tai gali baigtis."

Baigdamas savo kalbą Cameron pareiškė, kad Rusija aiškiai laužo Atlanto Carterį, kurį ji pati pasirašė. Tuo budu Maskva parodanti, kad jos parašas nieko nevertas ir jos žodžiams negalima tikėti.

SUOMIJOJ STIPRIAUSIA PARTIJA YRA SOCIAL-DEMOKRATAI

Karo Informacijų Biuras (OWI) pasistengė gauti informacijų apie Suomijos parlamento rinkimus, kurie vyko apie savaitę atgal. Iš šios informacijos matosi, kad rinkimuose dalyvavo 12 partijų ir blokų bei koalicijų. Iš visų grupių pasirodė stipriausia socialdemokratų partija, kuri viena pati surinko 487,587 balsus.

Antrojoje vietoje seka "demokratinė sąjunga", kuri susidėjo net iš keturių grupių: (1) socialdemokratų opozicijos, (2) komunistų partijos, (3) mažųjų partijų ir (4) "šešių partijų". Pastarąją yra sudarę šeši buvę seimo nariai, kurie už priešvalstybinę veikimą buvo pašalinti iš seimo ir pasodinti kalėjimui kaip valstybės išdavikai. Susidarė iš šių grupių "demokratinė sąjunga" surinko 354,272 balsus — 33,315 balsų mažiau, negu surinko vieni socialdemokratai.

Trečiojoje vietoje seka ukinių sąjunga, surinkusi 237,595 balsus.

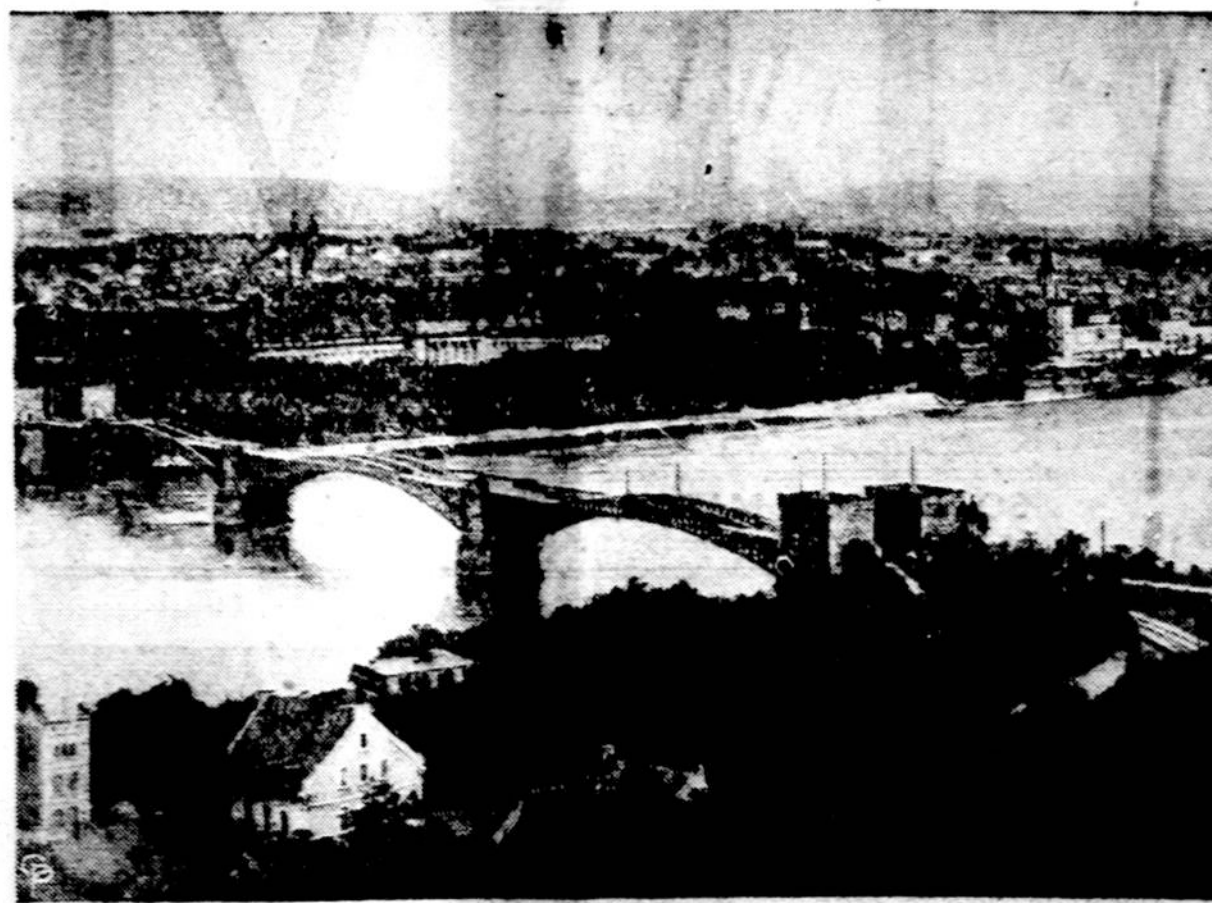
Suomijos seime bus 200 atstovų. Iš to skaičiaus socialdemokratams teks 52 ar 53 vietas, "demokratinei sąjungai" — 50, ukinių sąjungai — 47 ar 48, koalicijos partijai — 27, švedų liaudies partijai — 14, ir tt.

ISSIZIOJO

"Simutis ir Grigaitis išgalvojo naują apgavystę. Jie praneša, kad jų Taryba nutarė siųsti delegaciją į San Francisco konferenciją ir ten "fautotis" už atėmimą Lietuvos iš Tarybų Sąjungos... Amerikos Lietuvių Tarybai nebesiseka tuštinti Amerikos lietuvių kišenius. Jai reikalingas naujas blofas. Ot, reikia pinigų pasiuntimui Simučio ir Grigaičio į San Francisco. Aukokite Tarybai. Ir atsiras lengvaširdžių, kurie jiems aukos."

Turbūt, ir be paaiškinimo skaitytojas supras, kad tai yra A. Bimbos išsizijimas. Tas Stalino gončas visada surinka, kada tik Amerikos Lietuvių Taryba padaro ryškesnį mostą už Lietuvos nepriklausomybę. Jam labiausia pikta, kad Amerikos lietuviai karštai Tarybą remia ir gausiai jai aukoja. Ir yra ko pykti, nes kai jis pats išsina kolektuoti Stalino vieni paremti, tai, vietoj dolerių, lietuviai prideda špygų.

AMERIKIEČIŲ PAIMTAS MIESTAS VOKIETIJOJE

Cia matosi Koblenzo miestas Pareineje, žiūrint nuo Berlyno pusės. Dabar jis jau amerikiečių rankose. Itą tiltą per Reimo upę vokiečiai susprogdino. Miestas irgi labai nukentėjęs nuo karo veiksmų. Ši nuotrauka buvo padaryta prieš prasidedant šiam karui.

'Didysis Talkininkas'

Bolševikų Rusija šiandien yra Jungtinių Tautų narys; ji kariauja prieš nacių Vokietiją ir kalba už demokratiją.

Savo laiku ta pati bolševikų Rusija buvo nacių Vokietijos sąjungininkė. Anglijos ir Francuzijos atstovams Maskvoje da vedant derybas su rusais, netikėtai buvo paskelbta, kad Molotovas ir Ribentropas pasirašė "draugingumo ir nepuolimo" sutartį, kuri vėliau gavo "kraujų cimentuotos sąjungos" vardą.

Kol Hitleris ir Stalinas buvo partneriai, visų šalių komunistai smerkė šį "imperialistinį karą" ir reikalavo taikos. Amerikos komunistai siuntė saviškius į Washingtoną, kad piketuotų Baltuosius Rumus. Komunistai darė viską, kad Anglija negautų pagalbos iš Amerikos.

Šitą nusistatymą komunistai pakeitė tik 1941 metų birželio 22 dieną, kada Hitlerio legionai ėmė veržtis į Rusiją.

Vokiečių užpulta ir teriojama Rusija pasidarė mūsų talkininkė. Iš Amerikos ir Anglijos rusai jau yra gavę visokių karų pabuklę ir maisto už bilionus dolerių. Toji pagalba ir išgelbėjo rusus.

Bet ką šiandien daro Rusijos valdžia? Kaip ji traktuoją savo talkininkes Angliją ir Ameriką? Ar bolševikų kalbos apie demokratiją yra sutaikomos su jų darbais?

Nieko panašaus! Rusija ir šiandien yra devyniais raktais užrakinta skrynja, kurios atidaryti negali nei užsienio korespondentai, nei karininkai, nei diplomatai. Štai ką sako vienas Amerikos korespondentas:

"Reikšminga, kad Amerikos korespondentų neleidžia į Jugoslaviją, Bulgariją, Makedoniją, Albaniją, Rumuniją ir Vengriją... Mes traukiame jas iš bėdos, siūdami joms visokias medžiagas, reikmenis ir vaistus, bet, lyg tyčia, mums nepripažįsta teisės pamatyti, kaip tie daiktai yra vartojami... Valstybės departamentu protestų visai nepaisoma. Constantine Brown tvirtina, kad pirm keliato savičių mūsų valstybės ir karo departamentų aukštesiems valdininkams Sofijoje nebuvo leista išvažiuoti iš tos sostinės, nei paskirti laiku matyti Bulgarijos karo ministerį... Jeigu atsitiks

taip, kad Berlyną paims raudonoji armija, bus mažai galimybės tikėtis, kad didžiausią šio karo žinią galėtų duoti Amerikos laikraščiai. Nei vienas Amerikos korespondentas neleidžiamas lydėti Rusijos armijas. Neleido į Varšuvą, neleido į Budapeštą. Nėra pagrindo manyti, kad bus geriau su Berlynu... Amerikos žmonės veikiausiai išgirs tik tai, ką praneš patys rusai."

Amerikos spauda remia Rusijos karo pastangas. Musų spaudos atstovai duoda daug ir palankių rusams žinių. Jie galėtų duoti ir daugiau, jei ne "didžiojo kaimyno" užsispyrimas.

Demokratai šitaip nesielgia. Taip elgiasi tik savvaliautojai.

Maskva ir jos pakalikai sako, kad raudonoji armija "išlaisvino" Pabaltio valstybes, Lenkiją, Bulgariją ir kitas. Tai kodėl ir tas "laisvas" šalis neleidžiami laisvos Amerikos žurnalistai?

Anglai turi patarę: "Something is rotten in Denmark." Tur but kas nors dvokia ir tose rusų "išlaisvintose" šalyse, jeigu jie bijosi įsileisti laisvos amerikiečių spaudos korespondentus.

O dvokia tai, kad raudonosios armijos okupuotose šalyse eina bolševikų teroras! Pati Maskva sako, kad ten "valomasi" nuo "fasistų". Bet žinant Maskvos terminologiją, "fasistai" yra visi, kurie nesutinka komunistų "gadzininkų" giedoti. Šaudomi visi pažangūs žmonės, ypač darbininkų vadai ir socialistai. Maskva supranta, kad joks padorus žmogus tokiam "laisvini-mui" nepritaras.

Tai ve priežastis, kodėl Maskva bijo Amerikos žurnalistų. Jos sažinė yra negryna — žodžio "demokratas" bijo parodyti bolševikišką "deržimordą."

Sunku įsivaizduoti, kas liko Pabaltio šalyse, kurias "išlaisvino" bolševikai. Da keli mėnesiai ar metai — ir tose šalyse balsuos už "tarybų rojų" ne lietuviai, latviai ar estai, bet iš Rusijos atvežti Stalino vergai — gal Dono kazokai, gal kiti.

Bet tiesa kils į viršų; istorija duos savo nuosprendį. Ateities žmonės, vartydami istorijos lapus, baisydamis dvidešimto amžiaus raudonaisiais kryžiais, nei Čengis Chanas, nei kiti pra-

eitės tironai nėra padarę tiek žalos, kiek jos pridarė Stalino "saulės broliai."

K. V.

AR ŽINOT, KAD

Kareivio paruošimas karo pareigoms užima maždaug 17 savaičių. Per tą laiką kareivis yra mokomas ir karo technikos ir fizinės iš-tvėrmės.

Gera padanga automobiliui išlaiko apie 30,000 mylių kelionę.

Italų kompozitoriaus G. Verdi populiariausia opera yra "Il Trovatore."

Viena pora čeverių susideda iš apie 300 dalių-dalelių, pradedant padu ir baigiant vinelėmis.

Anglų vartojamas žodis "cartel" yra paskolintas iš vokiečių kalbos ir reiškia tarptautinę trustų sąjungą.

Federalės vyriausybės tarnyboje yra apie 274,000 negrų tarnautojų.

1790 metais rusų ir austrių armija trumpam laikui buvo užėmusios Berlyną.

Garsųjį Maskvos Kremlį pastatė italų architektai Marco ir Antonio. Darbas buvo pradėtas 1485 ir baigtas 1495 metais.

Padėkime Lietuvai Atgauti Laisvę

Remkime aukomis Amerikos Lietuvių Tarybą ir jos Informacijos Centrą, kuris skleidžia pasaulyje teisingas žinias apie Lietuvą ir skelbia tikrus lietuvių tautos troškimus. Iškirkite iš-pildę šį lapelį ir pasiųskite kartu su savo auka Amerikos Lietuvių Tarybos Cent-rui: American Lithuanian Council, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., U. S. A. Čeki arba Money Orderį rašykite Tarybos išdininko Miko Vaidylos vardu.

Žemiau pasirašę (usi) siunčia Amerikos Lietuvių Tarybai \$..... auką paremti lietuvių tautos kovą už laisvę.

(parašas)

(adresas)

Dėkodami Tamstoms už kooperavimą, paliekame Su pagarba, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas: L. Simutis, Dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla.

Kas Savaitė

Pradžią nacizmo pabaigos Pasigailėkit dvarininkų!

Nacių Vokietija neteko Saaro srities; alijantų armijos jau persikėlė per Reimo upę — Hitleriui ir hitlerizmui ateina pradžia pabaigos.

Labai galimas daiktas, kad taika ateis staigiai — taip kalba rimti laikraščių komentatoriai ir diplomatai.

Nacių Vokietija turės pasiduoti, dėl to jau neliko jokios abejonės. Eina kalba tik apie laiką — kaip greitai ji pasiduos.

Šis karas nuterėjo Vokietiją; alijantai ras joje tik griuvėsius. Ilgam laikui vokiečiai negalės atsigauti, nei kariauti.

Bus gerai, jei neatsiras kitas agresorius, kuris drumstų pasaulio taiką ir ramybę.

Ar bus "triumfo maršas"?

Vienas New Yorko žurnalistas, Danton Walker, praneša tokią naujieną:

Jau turim žinių, jis sako, kad Rusijos diktatorius Stalinas yra pasiruošęs triumfo maršui į Berlyną, kai tą miestą užims raudonoji armija...

Galimas daiktas, — jeigu raudonoji armija užims Berlyną, bet...

Francuzas sako, kad su "bet" ir "jeigu" visą Paryžių sukiši į bonką!

Raudonoji armija Berlyno da nepasiekė. Jeigu ji eis ir toliau kaip eina dabar (vis ant vieto), tai "triumfo maršo" veikiausiai nebus.

Aš esu linkęs manyti, kad pirmieji Berlyną pasieks anglai ir amerikoniai. Jie pakvies Staliną tik pažiūrėti Berlyną.

Degtinės maištas

Karo jėgų direktorius susikirto su New Yorko majoru La Guardia. Pirmasis išleido patvarkymą, kad pasilinksminimo įstaigos būtų uždarytos 12 val. naktį. La Guardia jam atsakė: "New Yorke aš šeiminingas, musų įstaigos užsidarys 1 val. naktį!"

O juokdariai sako: New Yorke turim degtinės maištą.

Karo jėgų direktorius sako: reikia taupyti kurą ir elektros jėgą. La Guardia jam atkirto: o kur aš dėsniu tuos tukstancius darbininkų, kurie bus paleisti iš darbų?

Juokdariai vėl sako: turim "free for all show", už kurį nei cento nemokame... Tikrai, toks "show" nei cento nevertas. Daroma tas, ką darė anas pasakas herojus, ką ilgino virvę, pidaudamas jos antrąjį galą.

Kur dingo Marytė?

Vienas laikraštis išspausdino gautą laišką iš Kauno. Laiškas datuotas 1944 metų rugsėjo 6 d. Jo autorė sako:

"Štai, aš esu gyva ir sveika... Aš apie save neturiu ką rašyti... Karo audrai praėjus nežinia kur dingo Bronius, Marytė, Miliutė ir vaikai..."

Je, "aš gyva... neturiu ką rašyti... nežinia kur dingo Bronius, Marytė, Miliutė" — kaip daug pasakyta!

Jie dingo tada, kai buvo praėjus "karo audra", vadinamas, kada Lietuvon atėjo Stalino "saulės broliai"...

Aišku, kur dingo jos brolis ir vaikai — Sibyro tundrose, ar Soloveckų ledynuose!

Tikras "rojus," ar ne?

Amerikoje veikia burelis taip vadinamų smetonininkų. Jie visada visus kritikuoja. Vienas jų "Amerikos Lietuvyje" rašo:

"Lietuva... jos vadai, kurdami nepriklausomą valstybę, padarė daug politiškių klaidų, svarbiausia klaida buvo žemės reformos paskubinimo, kuri išgązdė dvarponius... padarė mus Lenkijos pavaldiniais, mes gyvenome tarsi lenkų kalėjime."

Ar girdėjote, didžiausia klaida buvo "gązdinti dvarponius!" O kas buvo tie dvarponiai?

Didžiūmoje lenkai.

Sakoma, kad žmonės "iš didelio rašto eina į kraštą." Taip ir su tuo Smetonos kavalierium. Į lenkus jis siera ir ugnim spauda, bet lenko dvarininko poką gaudė ir gauda.

Tai yra dinastijos patriotizmas.

Didysis Aukšas triumfuoja

Siomis dienomis buvo paskelbti kelių kompanijų raportai, kiek jos turėjo pelnų 1944 metais. Štai vienas pavyzdys:

American Box kompanija pernai turėjo gryno pelno 285,809 dol. 1943 metais ta pati kompanija pelnė 198,622 dol. Reikia, jos pelnai pašoko virš 87,000 dolerių!

Bet tai tik viena kompanija ir nedidžiausia.

Didžiojo Aukšo Formulė senai pralenkė ir už savęs paliko nabagą Mažojo Plieno Formulę. Darbininkų algos įsaldytos, o kainų lubos vis aukščiau kyla...

Ar bus taip, kad po šio karo Keturios Laisvės teks keturiems vėjams?

Atsipeikėjus liberalė

Amerikos kolumnistė Dorothy Thompson per kurį laiką buvo susizavėjus Stalino "demokratija." Neskyk ji kritikavo musų vyriausybę, kad ši neima pavyzdžio iš rusų.

Dabar Thompsoniūtė jau kitaip kalba. Siomis dienomis ji davė neblogą straipsnį apie Jaltos konferenciją ir prospektus taikai. Daratėlė mano, kad su taikos reikalu labai prasti dalykai: "trijų didžiųjų" trijulėje galingieji nori diktuoti silpniesiems, o sau jokių vartų nenori.

Tai švies Rusijos diktatoriui Stalinui; kitas — Churchillui. Tai jiedu dalinasi "itakų sferomis" ir diktuoja silpniesiems!

Laukit komunistų riksmo.

Pagal Jurgį ir kepurė...

Balandžio 23 d. New

Yorke bus lietuvių paradas, šalpos paradas.

Bendrasis visų tautų paradas atšauktas ir lietuviams leista pasirinkti atskirą dieną.

Jie pasirinko šventojo Jurgio dieną, pirmadienį. Įdomu, kas galės tame parade dalyvauti? Juk tai darbo diena. Parado ruošėjai turbūt, mano, kad šventasis Jurgis ten viską užfiksuos ir bus "fine and dandy."

Mes žinom posakį: "pagal Jurgį ir kepurė." Ar reikėtų manyti, kad darant šį pasirinkimą galvota tik kepurėmis?

St. Strazdas.

Pirkit Karo Bondus ir Stampas. Kas savaitę įdėkite į juos nemažiau kaip dešimtą savo

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRADO

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Karas pakenkė Chicago
lietuvius meniai

Chicago lietuviai turėjo daug ir gerų chorų. Buvo džiugu, kad mūsų choruose didžiulius sudaro čia gimę ir auge jaunuoliai. Vienas chigagiečių choras buvo pasiekęs Lietuvą ir ten susilaukė daug pagyrimų ir vaišių.

Taip buvo pirmiau, bet taip nėra šiandien. Visuose Chicago lietuvų choruose badas vyrų, ypač jaunų vyrų.

Suprasite, kas atsitiko. Tie jauni vyrai buvo pašaukti į Dėdės Samo tarnybą. Vieni jų tarnauja tolimoje Europoje, antri — da tolimesniuose Pacifiko salynuose. Gera dalis niekada nematys savo gimtosios šalies, jie žuvo kovodami prieš agresorius aš.

Chicago lietuviai laukia karo pabaigos, kaip gervė laukia giedros.

Žuvo ciceriečių Kaminsky
sunus Ernestas

Cicero gyventojai Emilija ir Justinas Kaminsky gavo liudną žinią. Karo departamentas jiems pranešė, kad kovo 1 d. Vokietijoje žuvo jų sunus Ernestas.

Ernestas Kaminsky buvo istojęs savanoriu, jis dalyvavo visoj eilėj didelių mušų.

Vėlonis paliko brolių Justiną ir seserį. Brolis irgi tarnauja kariuomenėje.

Lietuviai dalyvauja Raud.
Kryžiaus vajuje

Visą kovo mėnesį Chicago buvo vedamas Amerikos Raud. Kryžiaus vaju, kuriame dalyvavo ir lietuviai. Chicagoai buvo skirta vienuolikos milijonų dolerių kvota. Rašant šiuos žodžius Raud. Kryž. jau sukelta apie devyni milijonai.

Chicago kalbėjo vice-prezidentas Truman

I Chicago buvo atvykęs Jungtinių Valstijų vice-prezidentas Truman. Jis kalbėjo arių susirinkime, kuris buvo ruoštas atminčiai arių šventojai, Patricko.

Truman kalbėjo už tautų ir religijų bendravimą, prieš netoleranciją. Pasmerkė vadus, turinčius religinių sektų, kurių išpažintojai nekencia kitų religijų.

Vis daugiau liudnų žinių
iš karo frontų

Šiomis dienomis karo departamentas paskelbė naują sąrašą sužeistų ir užmirtų kareivių, kovojusių prieš agresorius. Sąrašas suradau šiuos sužeistus lietuvius:

Jurgis Pleskuną iš Brighton Parko, Antaną Paulauską iš Roselando, Henriką Kipnį iš Garfield Park kolonijos, Petrą Kailių iš West Sidės, Joną Adomaitį ir Karolį Budriką iš Cicero.

Aišku, tai nėra visi, nes gera dalis lietuvių savo pavardes yra pakeitę.

Ir chigagiečiai jau nesu-
randa mėsos
dolerių

Chicago gyventojai iki šiol neturėjo bėdos su mėsa. Didesnė bėda jiems budavo su tais "pointais." Bet kadangi gera dalis mūsų neturėjo jokių "pointų" visi ir visko užtekdavo. Bet su pradžia kovo Chicago krautuvėse žymiai sumažėjo mėsos. Buvo tokių šeimininkių, kurios iš Marquette

Parko, iš Brighton ir net North Sidės vyko į stokjardų apylinkes įsiskoti mėsos, bet ir ten jos nesurado.

Laikraščiai sako, kad vyriausia mėsos sumažėjimo priežastis yra dideli vyriausybės užsakymai ir juodoji rinka.

Žujo komunistų kolekoriai

Chicago pietinėje dalyje, kuri žinoma kaip Roselando arba Rožių Žemė, šiomis dienomis žujo komunistų kolekoriai, ypač kolektores. Landė po stubas, prašė drapanų ir pinigų, neva išvargintos Lietuvos žmonės. Žujo Klilienė, žujo buvęs "sklokininkas" Maziliauskas ir kiti.

Aiškus dalykas, kad Lietuvos žmonės tų drapanų ir pinigų negaus. Juos suvarstos Stalino komisarai, kurių yra pilnas sovietų "rojus."

Vėl gauda automobilistus,
ir lietuvius

Nuo kovo 19 d. Chicago policija pradėjo seną vaju. Gaudyta tie automobilistai, kurie da neturi 1945 metų leidimų (laisnių) — miesto ir valstijos. I policijos rankas pateko ir keli lietuviai, jų tarpe vienas stambus biznierių, kuris "neturėjo laiko" išsimti leidimą.

Gengsteriai nužudė "spe-
cialistą gengsterį"

Netoli Kankakee miestelio policija rado žmogaus lavoną. Buvo nustatyta, kad tai žinomas Chicago plėšikas Urban — gal lietuvis Urbanas. Jisai buvo specialistas sprogdinime saugiuju spintų.

Gengsterio burna buvo užrišta, o kaklas apveržtas viela. Policija mano, kad tai darbas gengsterių, su kuriais Urban tur but nepasidalino grobiu.

Iš didelio debesio mažai
lietaus

Pas lietuvius katalikus buvo kilę rimti kviškai dėl vadinamų labdarių sąjungos ir jų prieglaudos. Varžė dvi grupės, vieni stojo už "sesutes" kazimierietes, antri už kitas "sesutes."

Manyta ir sakyta, kad labdarų seime kils "tikra revoliucija."

Tos "revoliucijos" nebūvo ir šiandien vėl ramu. Išrodo, kad labdarių prieglauda teks kazimierietėms, kaip joms teko ligoninė.

A. K. Lietuviai.

NEW YORKO LIETUVIŲ
ZINIAIDrapanų Rinkliavos Para-
das kovo 31 d. neįvyks

Anksčiau skelbtas United National Clothing Collection paradas, kuriame buvo pasirošę dalyvauti ir lietuviai, kovo 31 d. neįvyks dėl daugelio priežasčių.

Pirma — tą dieną pripuola Didysis šeštadienis, nepatogi diena paraduoti. Antra, balandžio 1 d. jau prasideda drapanų rinkliavos vaju ir tęsis per visą balandžio mėnesį, todėl parada rengti viduryje vaju būtų jau nepraktiška.

Buvo norėta parada ruošti tuoj po Velykų. Bet pasirodo, kad tą dieną yra kariuomenės paradas. Todėl įžiūrėta, kad New Yorkas paradi turi per daug, o visi kiti miestai Amerikoje neturės tokių pramogų, dėlto manoma, kad atskiros tautų

RUOSIASI PLEŠKINTI NACIUS

Amerikiečiai krauna ant savo tanko rakietas, kuriomis jie dabar pleškina nacių lizdus Vokietijoje. Tai yra naujas ginklas.

ar įstaigų dienos tą spragą užpildys.

Lietuviams buvo duota proga pasirinkti dieną. Nutarta, kad pirmadienis balandžio 23 d. būtų labai patogi. Paradi numatytos ceremonijos tuo būdu pakeičiamos ir bus pritaikytos Lietuvos Dienos programai. Pasirinktos atskiros dienos praktiskumas yra tas, kad visoj Amerikoje lietuviai ir lietuvių draugai galės gražiai įvairiomis pramogomis bei programomis ją atžymėti.

LOS ANGELES, CAL.

Minėjom seno vietos lietu-
vio sukaktį

Pereitų metų liepos mėnesį i Los Angeles atvyko viena lietuvių šeima. Vincas ir Barbora Tunilai-Tunell. Jiedu atvyko iš Seattle miesto, kuris randasi Washington valstijoje. Vyklo geresnio klimato įsiskaiti, nes abudu yra pasiturinti žmonės ir jau sulaukę senatvės. Pereitą vasario mėnesį Vincui Tunilai sukako 70 metų.

Jei neklystu, pirm daugelio metų Tunilai gyvena Bostone ar jo apylinkėse. Dabar jie turi gražų namą tuose Los Angeles vietose, kuri yra žinoma kaip Leimert Park.

Abudu Tunilai yra Kultūros ir Labdarinio klubo nariai. Vasario 11 d. pas vietos gyventojus Luzius turėjo įvykti klubo susirinkimas, ir jis įvyko. Ta proga Tunilienė susitarė su Luziene ruošti surpyrą parę ir ja paminėti savo gyvenimo draugo Vinco gimtadienį.

Niekas šito "suckalbio" nepastebėjo. Mat, pas mus šilta, vyrai buvo lauke, po lapojančių medžių, jie šnekučiavosi ir kortavo. O tuo tarpu darbščios šeimininkės ruošė skanius valgius. Kada viską paruošė, buvo sukviešti vyrai, ir pats "kal-tininkas," Vincas Tunila.

Patyręs kame dalykas Vincas nustebo ir susijaudino. Jis gražiai padėkojo už jam suruoštą parę.

Visi svečiai ir viešnios gražiai laiką praleido. Baitę vaises jie skirstėsi kas sau, linkėdami Vincui ir jo žmonai Barbora geros sveikatos ir ilgo gyvenimo.

Beje, Tunilai yra ilgamečiai "Keleivio" skaitytojai. Savo laikui Tunilienė buvo "Keleivio" platintoja.

Nuo savęs ir aš linkiu Tunilams geros sveikatos ir ilgo gyvenimo.

—Kaimynas.

BROOKLYN, N. Y.

Iš Dariaus Girėno Paminklo
Komiteto pramogos

Kovo 11 d. Logan Inn salė, Brooklyne, Paminklui Statyti Komitetas suruošė kortų ir vaišių vakarą. Svečiai buvo pramoga patenkinti. Pasijūmėjusieji žaidė me laimėjo dovanų.

Vėliau svečiai buvo pavaišinti karšta kava ir skaniu tortu. Vakara tvarkė J. Šisvaitis, B. Spudienė ir Macienė. Laimėjimų tikėtus traukė jaunutė Maciūtė. Užkandžius pagamino O. Daubariene ir K. Dumblienė. Komitete dirbo: P. Montvila, V. Pukas, D. Paleckas, J. Šaltis ir adv. S. Briedis, kuris suteikė dvi dovanas laimėjimui. Juozas Ginkus, lietuviškos radijo valandos vedėjas Brooklyne, aukėjo \$4 radijo skelbimus. A. Mikalauskas, Logan Inn savininkas, davė salę dovanai. Todėl iš šio mažo parengimo naudai liks iki \$50. Paminklo Fondo yra \$2,634.51.

Pramogos dalyviams, aukojusiems ir dirbusiems reikiame nuosidžiausios padėkos.

Šia proga prašome gerbiamos visuomenės ir draugų prisijusti aukų Dariaus Girėno paminklo pastatymui. Money orderį ar čekį teiktis išrašyti Darius Girėnas Monument Fund vardu ir pasiųsti Komiteto įdarbininkui, Mr. John Spurgui, Port Jefferson Station, L. I., N. Y. Jis gaus aukas prisijus jums kvitą, o vėliau jusu vardai ir aukos bus paskelbtos laikraščiuose.

Fondo komitetas:
Jonas Šaltis, pirm.
John Spurga, įdėm.
Adv. S. Briedis, sek.

PEABODY, MASS.

Stinga darbininkų

Siunciu "Keleivius" prenumeratą, nes žinau kad jau pasibaigė. Pinigų dabar nestinga, bet laiko nėra. Aš pats dirbu po 78 valandas savaitę, todėl nėra kada nei skaityti, nei rašyti. Darbininkų pas mus labai stinga. Ima bile koki, kad ir kolieka.

Su "Keleiviu" aš nežadu skirtis. Čia yra tokių žmonių, ką giria "Laisvė." Bet kaip aš ją paskaitau, tai neroriu tikėti, kad A. Bimba rašytų tokias nesąmones. Sykį jis čia kalbėjo ir neblogai nukalbėjo; aš manydavau, kad neblogas žmogus, bet kaip dabar rašo, tai pasirodo tikras kvailin-gas.

"Keleivius" ir jo štabui aš linkiu kuo geriausios kloties.

J. Stankevičius.

REMIA AMERIKOS LIE-
TUVIŲ TARYBĄ

Chicago, Ill. — Kovo 21 d. Joe Steppen-Steponavičius, Kazimieras Gudjurgis ir Kazimieras Jakstas savo aukomis parėmė Amerikos Lietuvių Tarybos darbus. Kiekvienas iš jų sumetė po penkinę ir pasiuntė pasto perlaidą Tarybos įdarbininkui. Butų gerai, kad ir kiti tolimose kolonijose išsimetę lietuviai pasektų šiuos Lafayette, Colo. srityje gyvenančius ir dirbančius tautiečius.

REDAKCIJOS
ATSAKYMAI.

J. Širvidai. — Ačiu už laišką ir prenumeratą. Bet turim pastebėti, jog tamsta klysti sakydamas, kad mes kovojam už ponų laisvę Lietuvoje. Mes kovojam už žmonių laisvę, ir todėl mes priešingi komunistams, kurie remia vieno žmogaus diktatūrą. Nors tamsta sakai, nesą komunistas, bet galvoji komunistiškai. Vis dėlto mes duodam tamstai kreditą, kad skaitai "Keleivį." Tikimės, kad su laiku tamsta pamatysi, kad komunistų kelias yra ne progesio kelias, bet vergijos ir smurto kelias. Žmonija tuo keliu neis.

Vincui Stasiui. — Ačiu už pinigus. Siuntinėsim "Keleivį" tamstai ir tamstos seserei, Magdalenai Dapkienei.

Laikraštis yra geriausia dovana, kurios jusu draugas negalės užmiršti. Užrašykite jam "Keleivį."

SIELOS
BALSAIGRAZIOS EILES, DAINOS
IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvingų puikių paveiklų.
223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių.
II PALINKSIMINS JUSU LAISVAS NŪO
DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES:
TAUTISKOS, ŠEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS
TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

Auding apdarai \$1.25.

Kiekvienas turintis galimybę savo knygos pildyti knyga.
Kiekvienas nusipiręs šią knygą padidins. Pinigus geriausia
siųsti "Money Orderiu." Pateiktą pinigą siųsti tiesiog papras-
tame konerte, bet reikia tiksliai užrašyti savo ir "Keleivio" ad-
resą ir nepamiršti pridėti už cento markę.

"KELEIVIS"

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PHILADELPHIJOS PASTABOS.

Mano pripotkai Sčeslyvos
Smerties sosaidėje

Per ilgą laiką nebuvau mūsų sosaidės mitinguose. Girdėjau, kad pas mus jau yra kitoks parėtkas ir turim naują prezidentą. Tad nutariau mest ant pečių savo rubašką ir eiti mitingą. Ten pamatysiu, kaip spindės nauja "saulė" ir kaip bus inbezdintas mūsų naujasis prezidentas.

Diena, geriau sakant vakaras, buvo lietingas. Bet dėl to jok negaliu misinti tokių ceremonijų. Tuoj imu strytkarį ir važiuoju ant Richmond gatvės, o nuvažiuavęs įsėjau numerio 3148. Bet kas čia darosi — nėra nei tų trejų aukštyn lipių, nei tų dubeltavų durų, kuriomis ir raktą turiu! Man bežiopsant išeina italie ir klausia:

"Bona sinjore, vat chvavant?"

Žiuriu į nelauktą viešnį ir klausiu: misiuok, o kur tas mūsų sosaidės mitingas?

"Miting? — klausia ji ir sako: "No miting, dis iz formičiur stor..."

Vardan Dievo ir jo tėvo — tikriausi stebuklai. Visas mano razumas maišosi ir nežinau ką daryt — nebus mitingo, nematysiu ceremonijų...

Galų gale atsikvošėjau, kad mūsų sčeslyvos smerties sosaidė apsiženijo su muzikos sosaide, tad ir cimpinu į pastarosios mitingą.

Muzikos beismente randu pilną žmonių, o pačiam vidury stovi žilagalvis graborius, su ilgu cigara dantys. Jis varo per šerengą didelį vyrą, su akulicriais ant nosies. Frenas man bakstelį į pašoną ir sako: "Cit, tu nekiek savo nosį kur nereikia. Čia bus fonų, jis lupa komunistų lyderį ir dagi prezidentą."

Žilagalvis graborius tam prezidentui duoda "velnių" už tai, kad jis neturi raudono siuto, o kitiems perša maskolių rojų. Girdi, kodėl pats ten nevažiuoji, bet nori, kad mūsų broliai lietuviai vergautų maskoliams?

Klausaus graborio kalbos ir atsimenu, kad ujamus ratas pats žmogus, kurį vieunu tarpu apvanojo lietuvis bučeris; apvanojo tik dėl to, kad šis buvo paleidęs savo liežuvį.

Galų gale pradėjom mitingą. Senasis mūsų prezidentas praneša: "Gerbiameji ir gerbiamosios, dabar aš perduodu prezidento džiabą naujai išrinktam bosui."

Tuo pat kartu fronte atsisotja suvargęs žmogelis ir eina prie stalo — argi tai mūsų sosaidės prezidentas? Negalimas daiktas — jis nekiek nepanašus i Stalino čionovniką! Čia tur but yra didelis misteikas...

Ištikruju, jis yra mūsų naujas prezidentas. Tas pat žmogus, kuris "Keleivyje" bazijosi esąs "tikras republikonas." Tik keista, ant savo krutinės jis da neturi republikonų emblemos — slonio; neturi nei stalinisko medalio.

Naujasis prezidentas tuoj apznaimina, kad mitingą jisai ves "iš konstitucijos." Taip ir daro — varto lapus, da varto ir neturi ko sakyti. Sekretorius tik bakšt į šoną: mister prezident, klausyk komisijų raportą...

Prezidentas susimašo, jis nežino jokių komisijų. Tik sekretoriaus informuotas jis pašaukia Raudonojo Kryžiaus komisiją. Ši išduoda raportą, o žilas vy-ras padaro pridėką, kuris

buvo ilgesnis už raportą. Ryšium su tuo pasiuloma, kad iš draugijos izdo būtų skirtas šimtas dolerių Amerikos Raud. Kryžiui. Pataisymas, kad skirti 50 dolerių, o pataisymas prie pataisymo — skirti tik 15 dol.

Komunistai rėkia, kad "perdaug" — nereikia nei cento duoti. Kas čia darosi, ar mūsų sosaidė bankrutuoja, jei reikia hartis dėl kapikų?

Galų gale susirinkimas nutariau aukoti 50 dol.—tai vis geriau, negu komunistų siūlymas "nei cento." Bet galėta daugiau aukoti ir reikėjo aukoti.

Vėliau vienas žmogus prezidento klausė, kaip bus su "knvgų inspeksinu", kurio laukiama daugiau pusę metų ir vis nesulaukiama. Prezidentas sako, kad tokio raportu nereikia — jis "išdrukuotas ir memberiams išdalintas." Bet vis tiek jis išprašo to raportu. Raportuoja žmogus, kuris gerai pažysta figurius ir leidžia per šerengą mūsų prezidentą, kodėl šis nesilaiko konstitucijos. Ar prezidentas nežino, kad knygu peržiūrėjimo komisija yra pati vyriausia komisija ir jos pareiga išduoti raportus? Ar jis negirdėjo, kad protokole yra pažymėta, jog komisijos skaitlinės nesutinka su tomis, kurios surašytos protokole?

Prezidentas atsisėda ir klausosi, kaip ji bara. Bet tai eina į sveikatą, naujasis prezidentas prižada laikytis konstitucijos — žinoma, kada tą konstituciją iš ištudijuosias. Well, bus gerai, jei "studijuodamas" daugiau nesupainios dalykų, nes painiojime jis yra tikslas eksperatas; taip pat ekspertas užmiršti tai, kas reikia žinoti.

Girdėjau, kad geri fren-tai rengiasi užfundyti prezidentui naują ir raudoną kofalį. Sako, turėdamas raudoną kofalį jis geresnė tyvak palaikysias. O tvarkos tikrai reikia, jeigu — taigi, jeigu kufaliu galima ją palaikyti.

O jes, bučiau pamiršęs vieną dalyką. Mūsų prezidentas vistiek yra gudrus vyras. Visus memberius ir jų frenčius jis pakvietė į parę — kazimierinę parę, kur bus toji ekstra tačka alaus ir turėsimę "gut taim." O kur yra alaus ir šnapsiuko — bus ir norinčių gerti. Tik šnapsiukas ir alukas mūsų sosaidės narius paveikė rinkti naują prezidentą. Tokia jau tu memberių notura — prie šnapso ir alaus, tai kaip bitės prie medaus. Bet pabandyk juos gauti darbu už Raudonąjį Kryžių, už pardavinėjimą karo paskolos bonų — brolyti, tu nusi-vils! Prie darbo ir su pagaliu juos nenuvysi...

Bet gana, mūsų prezidentas uždarė mitingą — noriu but pirmas lainėje, kad gau ti frv alaus. Nežinau, ar suspėsiu but pirmuoju, nes visi jau bėga į tą laine. Da-col ir gud bai, iki sekamo mitingo. A. S. Zataldokas.

WORCESTER, MASS.

CHESTNEY'S
CANTEN

VIETA MALONI IR SILTA

Visokių Gėrimų, Alaus,
gardžiai pagamintų Val-
gių ir Užkandžių.Čia gaunama ir "KELEIVIS"
pavieniais numeriais.90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie! Ar tu žinai, kad jau Velykos?

—Aš žinau; bet iš kur tėvas žinai?

—Maikie, aš žinau valuk prezentų. Viena gyvenašlė prisiuntė man porą margučių, o nuo kitos gavau škarpetkas. Gavau ir pinigų, vieni prisiuntė ant očišenos, kiti ant padnackų, o da kiti ant kitokių reikalų. Ir visi sako, kad tai ant Velykų. Na, tai kaip čia dabar imsi ir nežinai, kad Velykos atėjo?

—O ką tu, tėve, savo draugams už tai dovanojai?

—Maikie, aš neturiu ką dovanoj, tai tik skalbėjau rožančių, kad panelė švenčiausia duotų jiems sveikatos ir neleistų iškrypti iš doros kelio.

—Tai prastas atsilyginimas, tėve.

—Kodėl prastas?

—Todėl, kad jis nieko nevertas.

—Na, tai kaip tu čia dabar išfigerėjai, kad sveikata nieko nevertas daiktas? Juk gazetės kasdien rašo, kad sveikata yra didžiausias žmogaus skarbas.

—Bet tu, tėve, sveikatos negali jiems duoti. Negali ir panelė švenčiausia. Todėl aš ir sakau, kad toks linkėjimas nieko nevertas.

—Maikie, tu manęs nekritikuok, ba aš galiu supykėti. O, verčiau pasiklausyk, kokią istoriją aš tau pasakysiu.

—Gera, tėve, klausau.

—Buvo taip, vaikie. Vieną vakarą aš nuėjau į klubą ir radau tenai didelį spora. Bimbos padriačikas gincijasi su klubo gascadorium apie komunistų teisingumą. Klubo gascadorius tvirtino, kad komunistai yra vagys, ba netiki į Dievą ir neina spaviednin, o komunistas spyrėsi, kad jie labai teisingi žmonės. Ir, kad parodyt davada, jis išsitraukė savo gazetę ir perskaitė žinią, kad komunistai sušaudė vieną raudonarmietį. Perskaitė ir klausia: „Ar žinai už ką ji sušaudė?“ Ogi užtai, sako, kad jis buvo Norvegijoje pavogęs dziegorių. Tai, sako, tas parodo, kad komunistai nėra vagys. Kas pas juos apsvaigia, tam smertis. Na, tai kaip tu, Maikie, rokuoji, ar tas gali but teisybė?

—Aš tikiu, tėve, kad komunistai galėjo savo kareivį sušaudyti už laikrodėlio

pavogimą. Juk Stalinas visus savo partijos vadus iššaudė, kad nepaveržtų iš jo vietos, tai ką jam reikšia paprastas kareivis! Jo žvalgyba yra iššaudžius juos tuktandius. Bet tas šaudymas neparodo komunistų teisingumo, tėve. Jis parodo tik jų žiaurumą.

—Tai tu, Maikie, rokuoji, kad jie vagys?

—Taip, tėve.

—Na, tai pasakyk ir man, keno jie kumelę nujojo.

—Jie, tėve, ne vieną kumelę nujojo. Jie nujojo ju tuktandius. Jie apiplėšė visą Lietuvą. Aš skaičiau iš Lietuvos atėjusį laišką, kur viena moteris ašaromis rašo, kaip bėgdami Rusijon bolshevikai išsivėrė visus ju gyvulius, paėmė su savim jos vyrą, sunį ir dvi dukteris. Išvėrė visą ruktą mėsą, grūdus ir drapanas. Argi tai ne vagystė, tėve?

—Šiur, Maik, regli razbajus.

—Bet savo laikraščiuose jie giriasi, tėve, kad sušaudė apsigavusį raudonarmietį. Reikšia, tegul mato pasaulis, kokie mes teisingi! Bet tai nėra teisingumas tėve. Tai yra dumimas pasauliui akių. Vienas kareivis pas juos vogti neprivalo, bet visa armija gali plėšti.

—Na, tai denkiu, Maikie, kad tu man tą komunistų biznį taip gerai išvirozijai.

“EKSTRI.” FRANKAS TURI REZIGNUOT!

Ispanų sosto įpėdinis, Princas Juan, kuris gyvena Portugalijoje, padarė sensaciją pasiusdamas diktatoriui Frankui reikalavimą, kad jis rezignuotų ir grąžintų Ispanijai „teisėtą vyriausybę“ — monarchiją! Kitaip Ispanija vėl susilauksianti civilio karo.

Civilis karas ten gali kilti, bet ne dėl tokio kerėplos, kaip Juanas.

GAUDYS MOKESČIŲ “SLEKERIUS”

Federalio izdo valdininkai ruošiasi naujam vajui. Busių gaudomi “didieji spenderiai,” kurie “pamiršo,” kad reikia teisingai atsiskaityti su valdžia, nesukiti jai priklausomų mokesčių. Tokių dolerių patriotų esą nemažai.

Padėtis Nacių Vokietijoje

Svedų korespondentas piešia liudną vaizdą tragiskos vokiečių buklės

Iš nacių Vokietijos šiomis dienomis gryzo vienas svedų žurnalistas Christer Jaederlung. Stockholm dienraščio “Tidningen” bendradarbis. Tasai svedų žurnalistas parašė labai įdomų straipsnį, kurio turinį čia atpasakosim. Jis rašo:

Pirm šio karo nacių Vokietija turėjo 250 didesnių miestų. Šiandien ir juose toks pat reginys — alijantų karo aviacija rusčiai nubaudė Vokietijos miestus. Buvo tokių vokiečių, kurie džiaugėsi ir didžiavosi, kad nacių karo aviacija ardė Varšuvą ir Londoną. Šiandien tie patys vokiečiai liūdi ir verkia — visa jų man-ta, jų kultūros turtai pavirto į pelenus! Nedarysiu klaidos pasakydamas, kad mažiausia 20,000,000 vokiečių apleido miestus. Vieni bėgo nuo alijantų karo aviacijos, kiti bėgo į prieklaudos kur nors provincijoje, nes miestuose jos nebeturi.

Vokiečių miestai buvo jų pramonės ir šiaip kultūrinio gyvenimo centrai. Kada juos išdaužė alijantų karo aviacija, nutruko susisiekti su provincija, miestai ir kaimas neteko žmoniško gyvenimo sąlygų. Bet nežiurint to, nacių režimas da laikosi. Butų neišmintinga sakyti, kad Vokietijoje siaučia anarchija, kur dešinioji nežino ką daro kairioji. Kieta nacių režimo kumštis da valdo ir kuriam laikui valdys, nors jau aišku, kad artinasi pradžia pabaigos.

Nacių Vokietija neteko pramoningų ir maistų gausingų Silezijos, taipgi Rytų Prusijos, bet užtai ji gavo milijonus alkanų pilvų, kuriuos reikia pasotinti, tik bėda: nėra kuo sotinti! Pasėkoje — minios žmonių dega kerštu naciams. Tą kerštą atvesina tik teroristinis Gestapo — nacių slaptoji policija, koncentracijos stovyklos ir šaudymai.

Vokietijoje siaučia baisus nacių teroras, ten atsiranda vis daugiau Himmlerių. Vie nas jų, generolas Schoerner, net Himmlerį pralenkia. Jisai yra rytų fronto tik užmuštųjų lavonai. Mat, nėra galimybės lavonus išimti, nes į griuvėsius primityva automatinių bombų. Jos nuolat sprogtos ir stato pavojun gyvatis tu, kurie ten drystų eiti. Tokių “pavietrės sienų” esama net pačiame miesto centre. Vienur ir kitur ištisi blokai pavertę į laužą.

Da blogiau Miunike (München) ir kituose Vokietijos didmiesčiuose. Miunike jau neturi vandens, jis neturi šviesos ir gaso. Miunike gyventojai, kiek jų da liko, žiemos metu grąibtė sniegą, jį tirpino ir darėsi vandenį. Kitam vokiečių didmiesčiui, Dresdene, taip pat. Ten irgi griuvėsi. Tik centrinės miesto gatvės kiek apvalytos; kitose gatvėse gubenti milijonai vyrų ir tik plytos ir nuodeguliai.

Vokietijos žmonės mažiausiai paisy to, kas atsitiks su Hitleriu ir jo gauska: didžiausius jų rupestis yra toks: “Kas atsitiks su mumis, su visa Vokietija?” Kame dalykas?

Tai yra balsas neramios sąžinės. Nacių Vokietijos valdonai per metų metus pat. Ten irgi griuvėsi. Tik centrinės miesto gatvės kiek apvalytos; kitose gatvėse gubenti milijonai vyrų ir tik plytos ir nuodeguliai.

Norit išbandyt savo gabumus? Štai bus keli galvosukiai raidėse. Raidės yra sumaišytos, jas reikia atrinkti, kad gavus žmogaus, daikto ar vietos tikrą vardą. Štai:

1. KLANNIRF — pavarde garsaus amerikono išradėjo.

2. ESENI — viena didžiausia francūzų upė.

3. NOCNILL — vardas vieno Amerikos automobilio.

4. USMOGZ — gyvuno pavadinimas.

5. ILJALEL — lietuvių žinoma gėlė.

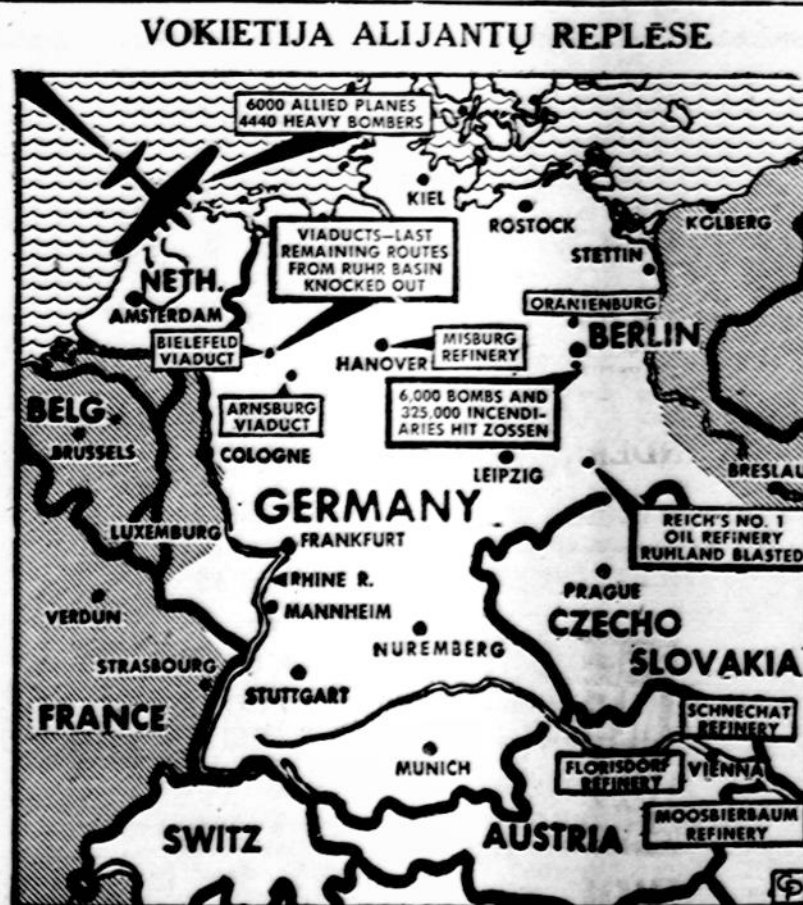
6. SAAUKN — Lietuvos miesto vardas.

7. ILJACSI — salos vardas Europoje.

8. LISANSTA — diktatorius.

9. JĖVAS — gamtos jėga.

Bandykit šias raides išsifruoti pirma, negu žiūrėsit į atsakymus, kurie randasi 7 puslapyje.

Tamsūs plotai šiame žemėlapyje parodo alijantų armijas, kurios dabar spaudžia Vokietiją kaip replę iš dviejų pusių. Iš kairės eina alijantų šturmas, o iš dešinės — rusai.

prastesnė už paklydusio šunės buklę. Vokiečiai ne protestavo, daugelis jų net džiaugėsi, kad visus sunkius darbus atlieka iš kitur atgabenti vergai. Bet kaip bus, kada pati nacių Vokietija bus perblokuota ir turės mokėti reparacijas? Pinigų ji neturi, turto irgi neliks — kuo mokėsi?

Vokiečiai todėl mano, kad jis bus siunčiamas į tas šalis, kurias išgriovė vokiečių armija; tai jis turės ilgai ir sunkiai dirbti...

Tokia mintis momentaliai išsaulia šurpą. O kaip ji pasitiks badu marintos Lenkijos, Graikijos ir kitų šalių žmonės?

Vokiečiai to bijo ir vengia galvot apie liudną ateitį. Kitaip sakant, jis atsidūrė tarp kuko ir priekalo — žiaurios nacizmo praeities ir labai rizikingos ateities. Pasėkoj to vokiečio nuotai-kos yra labai miglotos, jis daro žingsnį pirmyn ir du atgal, arba vice versa. Jo nuotai-kos išblaivo tik ginklo pajėga. Amerikono užkluptas ir neturys galimybės atsilaikyti, jis greit pasiduoda. Ne tik pasiduoda, bet ir savo pritarimą jam demonstruoja.

Tai nuotai-kos žmogus, kurį paklaidino didybės manija. O kiek tai liečia nacių vadus — jie prie sienos prispirti vilkai. Jie rodo dantis, jie grumoją ir iki paskutinosios tės kovą. Tęs ne Vokietijos naudai, bet už savo kailius. Pradedant nacių partijos viršininkais: Hitleriu, Goeringu, Goebelsu, Himmleriu — ir baigiant eiliniu gestapininku teroristu, mažai kas paisy Vokietijos. Jei Vokietija pralaimės karą, bus galas nacizmui, o jei galas nacizmui — tegul pragaišta ir Vokietija!

Svedų žurnalistas savo straipsnį baigia taip: nacių Vokietija yra pralaimėjus karą, tą žino Hitleris, žino ir milijonai kitų vokiečių. Bet vokiečiai kariauja, jie neranda kelio iš tos padėties išeiti, kurią jiems sudarė nacių režimas. Tačiau už tą režimą gera dalimi yra kalti patys vokiečiai. Tik dėl to jie ir kariaus, kol bus nors kokios galimybės atitolinti neišvengiamą galą. Kai tos galimybės neliks, ateis rezignacija ir pasidavimas likimui. Karo pabaiga Vokietijai bus pradžia žodžiais neišreiškiamo pesimizmo — tos dvasinio ir ekonominio skurdo išraiškos.

K. V.

Galvosukiai

Norit išbandyt savo gabumus? Štai bus keli galvosukiai raidėse. Raidės yra sumaišytos, jas reikia atrinkti, kad gavus žmogaus, daikto ar vietos tikrą vardą. Štai:

1. KLANNIRF — pavarde garsaus amerikono išradėjo.

2. ESENI — viena didžiausia francūzų upė.

3. NOCNILL — vardas vieno Amerikos automobilio.

4. USMOGZ — gyvuno pavadinimas.

5. ILJALEL — lietuvių žinoma gėlė.

6. SAAUKN — Lietuvos miesto vardas.

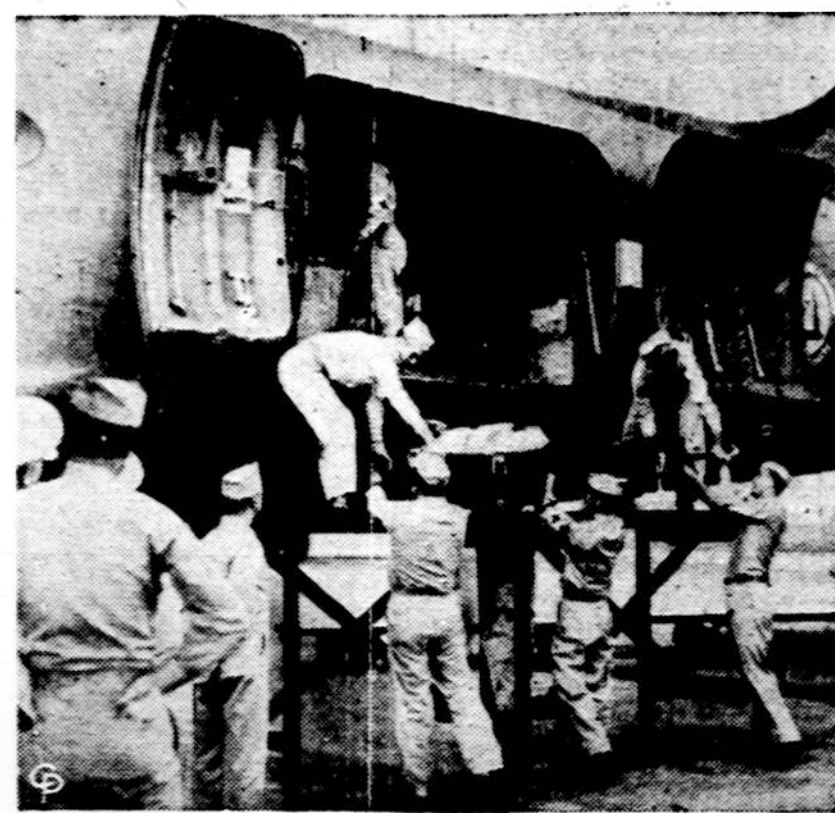
7. ILJACSI — salos vardas Europoje.

8. LISANSTA — diktatorius.

9. JĖVAS — gamtos jėga.

Bandykit šias raides išsifruoti pirma, negu žiūrėsit į atsakymus, kurie randasi 7 puslapyje.

ORLAIVIAI GABENA SUZEISTUOSIUS

Šioj nuotraukoj matosi Amerikos greitis oro transportas, kuris atgabeno sužeistųjų kareivių iš Saipano salos į Hawaii ligoninę.

Mokslo Naujienos

NAUJAS DUMŲ UŽDANGOS GAMINTOJAS

Cheminio Karo Tarnybos ofisas skelbia, kad mūsų armija turi naują dumų uždangai gaminti aparatą. Jisai yra nedidelis, panašus į vidutinio automobilio bata-rėją, lengvas bile kur paslėpti ir galis sudaryti nepermatomų dumų debesį penkių mylių ilgyje ir 200 jardų plotyje. Dumų uždanga yra naudojama tam, kad priešas nematytų mūsų armijos veiksmų ir, aišku, nežinotų kur šauti.

Dėka Cheminio Karo Tarnybos pastangoms, darant invaziją šiaurės Afrikoje sutauptyta tuktandis kareivių. Vokiečiai tuomet buvo stiprus ir smarkiai puolė amerikiečius. Veikė nacių submarinai ir ju karo lėktuvai. Dumų uždanga pastojai jiems kelią.

Darant invaziją šiaurės Afrikoje, mūsų armija var-tojo M-1 generatorių, vežamą sunkvežimiu. Dabar turimas “portable” generatorius yra daug parankesnis.

ŠVENTASIS JAPONŲ MIESTAS

Kas katalikams Jeruzalė, musulmanams Mekka, budistams Tibetas, tas japonams Nara. Tai didžioji Japonijos šventovė, jos istorijos, tradicijų ir meno lopšys. Nara miestukas randasi tarp Kioto ir Osaka. Dabar jis turi apie 50,000 gyventojų ir rodosi nieko apie jį nesigirdi dinamiškai bėgančiam japonų gyvenime bet kiekvienas japonas patriotas ar religingai nusiteikęs laikys sau didžiausią nuodėmę, jeigu-i metus nei karto neaplankys šventojo Nara miesto.

Nara turi 1,400 metų senumo ir apie porą šimtų metų yra buvęs valstybės sostinė. Čia taip pat kurėsi japonų imperija. Ir čia tebėra daugybė gilios senovės meniškujų japonų šventyklų, visiškai neturinčių Europos kultūros įtakos. Taip pat čia yra karalių ir liaudies kanai su apie pusantro tuktandžio metu atgal statytais paminklais. Ypatin-ai pasižymi šventyklų vidus, senovės menininkų išdirbiniais iš brangiųjų metalų, porcelano, kristalo ir medžio. Čia randasi milžiniška Budos stovyla iš gryno aukso.

APARATAS SKONIUI PAZINTI

Mesos industrijoje, taip pat vaisių ir daržovių perzervavimo industrijose, kompanijos iki šiol samdėsi patvyrusius specialistus, turinčius geras uosles ir gero skonio žinovus. Bet greitai laiku tie patyrę žmonės neteks savo reikšmės. Amerikos Chemikų Draugija skelbia, kad du jos nariai išradę tokį aparatą, kuris elektros pagalba gražiai pasako “geriausį skonį.” Su tuo aparatu jau daryta visa eilė bandymų ir gauta visai gerų pasėkų.

turinčius geras uosles ir gero skonio žinovus.

—Bet greitai laiku tie patyrę žmonės neteks savo reikšmės. Amerikos Chemikų Draugija skelbia, kad du jos nariai išradę tokį aparatą, kuris elektros pagalba gražiai pasako “geriausį skonį.” Su tuo aparatu jau daryta visa eilė bandymų ir gauta visai gerų pasėkų.

Aparatas dar tobulinamas, bet jau susidomėjo maisto pramonės karaliai.

NAUJIENA AUTOMOBILISTAMS

Polaroid korporacija iš Cambridge, Mass., gavo naują patentą, kuris bus gera naujiena automobilistams. Surasta priemonė koordinuoti trafiko signalų ir automobilių šviesos sistemą. Sakysime, jei važiuodamas gatve automobilistas neužima uždegta stipriasis lempas, trafiko signalai jam parodo, kad jis turi uždegti ne tas lempas, kurių reikia. Be to, laukuose ta pati sistema jam duos signalą, kada reikia varuoti stipresnes lempas.

AMERIKOS DARBININKAI NEPATENKINTI

Amerikos organizuoti darbininkai rodo vis daugiau nepatenkinimo Roosevelt administracijos žmo-nėmis, kurie uoliai saugo Mažojo Plieno Formulę, bet mažai ar suvis nieko nedaro, kad sulaukyti brangimą pragyvenimo reikmenų.

Iš Karo Darbų Tarybos jau rezignavo vienas organizuotų darbininkų atstovas, Emil Reeve. Iteikdamas savo rezignaciją Reeve pareiškė, kad padėtis liko nepakankama ir jo tarnyba Karo Darbų Taryboje neturi prasmės.

Manoma, kad perz. Rooseveltas turės ką nors daryti. Kitaip, organizuotų darbininkų nuotai-ka radi-kaliai pakitės. Ir CIO ir AFD unijose vis dažniau pasigirsta rimtų balsų, kad suvaldymui fabrikantų neliks kitos išeities, kaip pas-keblti streikus.

PRANAŠAUJA KANADOS SOCIALISTŲ LAIMEJIMĄ

Žurnalas “This Month” įdėjo įdomų straipsnį. Jisai sako, kad sekamų rinkimų metu Kanados socialistai nuošluosią liberalus ir, jei kokios, nugalės konservato-rius.

To žurnalo manymu, Kanados liberalai baigia krik-ti; jų laukias toks pat liki-mas, kaip Anglijos liberalų, kuriems vadovavo Lloyd George.

Iš Plataus Pasaulio

Maskva nenori dėti susikirtimo dėl maisto stokos

Atsukę nepuolimo sutartį ir pranešę, kad "laikai pakitę"

Kainų tvarkytojas sako, kad mėsos industrija jį ieško pelnui

Sovietų vyriausybė pereinanti savitę politiką, Rusijos-Turkijos "draugystę" ir nepuolimo sutartį, kuri galioja nuo 1925 metų. Užsienio reikalų komisaras Molotovas pasisakė, kad Turkijos ambasadorius ir pranešė:

"Gerbiame, prašau informuoti savo vyriausybę, kad Rusijos-Turkijos sutartis jau negalioja. Noriu pranešti, kad toji sutartis nebeatitinka naujosios sąlygos ir reikia ją pataisyti, rimtai pataisyti..."

Pasak Molotovo, Rusija nori draugingų ryšių su Turkija, bet... "ypač antrojo pasaulinio karo metu įvyko didelės atmainos"; reikia išnaujos visokias vertybes pervertinti.

Turkijos vyriausybė dabar susirūpinusi. Ji mano, kad tai yra pradžia Maskvos agresijos prieš Turkiją. Galimas daiktas! Nebus nuostabu, jei kurią nors dieną Maskva paskelbės, kad iš Turkijos reikalaujama to, kas "priklauso Rusijai."

Washingtono ir Londone eina kalbos, kad Maskvos valdonai nori gauti Dardanėlius ir Bosforą — vartus iš Juodosios jūros.

TEIS BUVUSI BOSTONO MAJORĄ J. CURLEY

Jis ir šeši kiti kaltinami dėl svindelio

Balandžio 23 dieną Washingtono prasidės skandalas, kurio ypač įdomus bus Massachusettso gubernatoriaus ir Bostono mayoras James M. Curley. Majoras Curley yra kongresmanas.

Curley buvo apkaltintas 1944 metų sausio 20 dieną kartu su šešiais kitais asmenimis, būtent: D. Smith, James Fuller, Marshall Fitzgerald, James Underwood, Bertman Hall ir David Desmond. Prieš juos yra iškelta 16 kaltinimų. Sakoma, kad 1941 metų pradžioje jie įkūrė "Engineers Group, Inc.", kuri naudojo siųstą "kaldinantiems tikslams". Korporacijos vadai skelbėsi, kad jie esą "patyrusių inžinierių grupė", kuri duodanti patarimus ir išrūpinanti vyriausybės kontraktus firmoms, kurios norėtų gauti karo darbų. Vėliau betgi paaikškėjo, kad tai yra grupė spekuliantų, neturinti nei reikiamo patyrimo, nei teisės gauti vyriausybės užsakymus.

Curley jau ne pirmą kartą patenka į bėdą. Kaip jis išsišuks, parodys ateitis.

GOEBBELS KALBA APIE PERGALĘ

Nacių Vokietija turi propagandos ministą Goebbelsą, kuris sako:

Volietijos žmonės nepriima nusiminti. Nacių Vokietija savo karo da nepalaimėjo; priešingai, turi visų progų į laimėti. Girdi, karas yra savo ruožtu uraganas, kuris netikėtai ateina ir a neba nelauktų pasėkų.

Goebbels sako, kad Vokietija dar gali karą laimėti. Matys jis pergalę, kaip savo ausis!

SUGAUTAS PIKTADARIS

Pakelęs aukštyn kruvinas rankas, stovi sugautas E. M. Thompson, 27 metų amžiaus desperatas, kuris anadien išsilažė iš kalėjimo Texas valstijoje ir tuoj pradėjo šaudyti su policija.

SKAITYTOJŲ PAREISKIMAI.

Gerbiame Redakcija!

Siunčiu visam tamstų štai geriausių linkėjimų ir kartu įdeu \$3.00 prenumeratą, nes gavau nuo Maikio Tėvo paviestką, kad jo batų jau nuplyšo.

Noriu tamstoms pasakyti, kad į mūsų namus pareina 6 laikraščiai, bet iš visų man geriausia patinka "Keleivis". Aš randu jame ne tik visokių žinių, bet ir labai naudingų patarimų.

Patartina "Keleivį" užsirašyti visiems, jeigu da turite, kurie jo neskaityt. Kas "Keleivį" įsigijo, Tas jau veltinio nebijo!

Joseph G. Silks,
New Haven, Conn.

Gerbiame:

Šiame laiške rasite mano čekį už \$3.00. Malonėkite man užrašyti jūsų puikų laikraštį. Tegul "Keleivis" lanko mano namus per šitą metą.

Pridėdu 50c. kaip dovaną ir linkiu jums geriausio pasisekimo jūsų kovoj prieš nacizmą ir komunizmą. Senas "Keleivio" skaitytojas ir J. V. Karo Veteranas,

Jack Stukas.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo dėdžių ir tetelių Bilių, gyvenančių Jungtinėse Valstijose.

P. MIKŠIONIS,
20 Grove Ave., Toronto, Ont., Canada.

Pajieškau Antano Barzdenio, Naviko kaimo, Subačiaus valsč., Panevėžio apskrityje. Prašau atsiskaityti. Aš esu jo pusbrolis.

ANTANAS ŽEKONIS,
332 Concord Ave., Toronto, Ont., Canada.

Pajieškau sesers Marijonos Greivskaitės-Kalėnienės, Buivėnų kaimo, Pandelio parapijos. Jei kas žino kur ji gyvena, prašau man pranešti, arba tegul ji pati atsiliepia, už ką bus labai dėkinga.

Zofija Greivskaitė-Binkevičienė,
3748 W. 63rd St., Chicago, Ill.

Pajieškau dėdės Petro Ambrozio, gyvenusį Grand Rapids, Mich. Kas žino, kur jis gyvena, malonės man pranešti šiuo adresu:

WILIMAS AMBROZAITIS,
2290 53rd St., Kenosha, Wis.

Pajieškau sau gyvenimo draugės, nuo 40 iki 45 metų amžiaus, linksmo būdo, be tikybos skirtumo. Galbūt mergina ar našlė. Prašyčiau pateikti, meldžiu parašyti ir pateikti prisiusti.

E. NEBLUGA,
P. O. Box 285, Oxford, Mass.

APSIVEDIMAI

Noriu susipažinti su moterimi ar mergina apie 50 metų amžiaus. Aš esu amatininkas ir pragyvenimą pasidaru nebloga. Kurios pagidautų susipažinti, meldžiu parašyti ir pateikti prisiusti.

JOE APSEGA,
6003 Krakow Ave., Cleveland, Ohio.

Pajieškau moters, apvedinui, nejaunesnės kaip 50 metų, be vaikų. Tikėjimas skitumo nedaro. Aš esu pasiturintis, 55 metų amžiaus. Placiu parasyti laisla. Atsakymą duosiu kožnai.

MRS. KIRMAN,
Koyderas Hotel, Saratoga, N. Y.

darbą, gaunu sau pėdę ir galiu pasididžiudamas šiandien siųsti Maikiui su Tėvu jau trirublinę, o kita metą gal ir penkinę.

Ir va, ko gero, tikiuosi sulaukti Maikio Tėvo veselijos, nes anąsyk gyresė apie kokią ten našlę ar gyvanašlę, kada aš jam prisiunčiau 10,000 vokiškų markių kaip Kaledų penzen-tą.

Tai gi, valio, tėvuk, seneli! Gyvenkim ir džiaugkimės šio gražaus pasaulio vargais, bėdomis ir linksmybėmis, kol nelaukiamoji mirtis paluosuos mus nuo visko. Tada nereikės tau nuolat bartis su tuo bedievu Maikiu; nereikės nei vaikioti tą sunkų brauktą prie šono; o man nereikės tau kasmet čebatus lopyti. Ir viskas bus O. K.

Tavo amžiaus draugas,
P. Adomaitis,
Worcester, Mass.

Siunčiu Maikio tėvui \$5, kad galėtų ne tikslai padėkoti, bet ir geras patkavas prisikalti. O jei senis nori išsigerti, tai tegul atvažiuoja į Detroitą. Čia mumsaino iki kaskalio.

K. Szukaitis,
Detroit, Mich.

Prisiunčiu tau, generole, \$2.50 ant naujos bonkos. Jau 35 metai kaip aš tave pažįstu, ir tu vis tą patį džioga nešioji. Nusipirk naują.

Tavo senas dėsčikas,
Wm. Chappas,
Clinton, Mass.

KNYGŲ IR ŽOLIŲ SANDELIS

Aukso Altorikas, maldų knygelė, 125c. Tiesiog spausdinta, gražiai celuloido viršelis... \$1.75. Vainiliškis, mažas maldų knygelė, miltos su paveikslais, drutais apdarais... 65c. Ta pati minkštasis juodais virš. \$1.25. Kantičkos, visokių sv. giesm. \$2.25. Pekla, kur ji yra ir kam reikalinga, su kankinimo įrankiais... 30c. Raktas į gyvenimą, atsidaryk duris, o atrasi paslėptus nuo tavęs dvasiniais gyvenimo turtus, arba meilės apšviesto gyvenimas \$1.00. Nebijok Mirti, knyga su paveikslais... 60c. Kapitonas Velnias, didelė, 3 tomų knyga... \$1.50. Duktė Marij, graži apysaka... 25c. Lengvas budas išmokyti anglų kalbos be kito pagalbos... 35c. Neuzmokamas Ziedas, graži apysaka... 25c. Gudrus Pienėnuokas, vargo apysaka... 25c. Girtuokų Gadzinokas, linksmos dainos... 15c. Sveikata Ligoniams, knygtė aprašo apie 350 vaistų... 25c. Erodas Boba ir velniškas tiltas... 35c. Kaip Duktė gyveno pustyne... 25c. Sapnų Knyga su paveikslais, apdaryta... \$1.35. Sapnų Knygelė, atmena sapnus, planetas ir kozyrų nukėlimus... 25c. Apie Dangų, saulę, mėnulį ir žvaigždes... 10c. Vireja-Kepėja, Vaikų Augintoja ir Vyrų Užlaikytoja, apie 450 visokių receptų, kaip geriausiems tikti \$1.00. Praloto Olsausko Darbai ir nuopelnai ant Gedimino kalno Birštone, su meilūsiais paveikslais... 25c. Salemonas, laimiu knygtė... 15c. Mikaldos Pranasystės... 25c. Tūkstantis Naktų ir viena, arabų istorijų dalis I... 60c. Sapnas Marijos ant Alyvų Kalno... 20c. Ko Nori kun. Koughlinas? Nuo New Yorko iki Berlyno... 10c. Burykla ir Burtininkas... 35c. Karvės ir nauda iš jų, geresnių surių padarymas, su paveikslais... 25c. Istorija seno ir naujo testamentu, su paveikslais... 35c. Raistas, aprašymas apie Chicago lietuvių... \$1.25. Nedoras Zydas, jaunų merginų kupčius... 50c. Kantri Elena, graži pasaka... 25c. Dainų Knygtė apie Peklos Kankin... 15c. Istorija Abela, 500 pusl. \$1.50. ZOLAS ARBATOS FORMOJ... Nervų suirimas ir nemiga... 85c. Nuo cukrinės ligos... 80c. Vidurių valytojas... 60c. Nuo vėsenių ligų... \$1.20. Skausmingų mėnesinių reguliatorius... 60c. Nuo dusulio, kosulio ir mainų astmos... 60c. Nuo vandenligės... 60c. Nuo užsienėjusio kataro bei hay fever... 85c. Nuo inkstų akmenėlių bei striūnų... 60c. Nuo visokių reumatinių skausmų... 60c. Vyriškumo pataisymas... 85c. Trajankos, stambios... 60c. Kamperas, pakojas... 35c. Plaukų augintojas... 30c. Nuo prazilimo... 60c. Nuo nemalonaus burnos kvapo... 85c. Nesilapink miegodamas... 60c. Nuo nutukimo, iki kudy... 85c. Nuo surugusio pilvo (heart burn)... 85c. Pailių arba arba motis... 85c. M. ZUKAITIS, (15) 325 Denn St., Spencerport, N. Y.

Siunčiu penkinę Maikio Tėvui ant batų, kad jis lankytų mane ir toliau, kaip lankė jau per 38 metus. Tik žiūrėk, seni, kad kokia žemaitė nuo Siluvos neišvengtų tavęs iš kelio. Eik tuo keliu, kuriuo eini dabar, tarsi busi mano eintas iki gra-bo lentos.

M. Petrus,
New Britain, Conn.

DIDELIS KNYGŲ BARGENAS

TIK VIENAM MĖNESIUI "Keleivis" — tiuoda nupiginta kaina labai naudingas knygas. Stai jų surašas:

Žemaitės Raštai Karo metu. Knyga didelio formato, ant dailios popieros, iliustruota, piešia baidius karo vaizdus Lietuvoje. Kaina buvo 50c., dabar 25c.

Gyvyliū Protas — D-ro Zell'o mokslinės studijos apie gyvulius. Autorius aiškina visokius keturkojų papročius ir prigimtį. Pavyzdžiui, kodėl šunelis loja ant mėnulio? Ką reiškia arklių baidumas? Kodėl gyvuliai su gera uosle paprastai turi silpnas akis ir greitai apjanka? Ar lapė ištikrųjų yra tokia gudri, kaip žmonės apie ją mano? Kodėl vieni gyvuliai ginsai nuo savo priučių, o kiti bėga? Ir daug kitokių dalykų. Knyga didelio formato, 212 puslapių. Kaina buvo \$1.25, dabar tik 65c.

Biblija Satyroje — Tai yra knyga, kur Biblijos pasakojimai yra atvaizduoti juokingais paveikslais. Kaina buvo \$1.00, dabar tik 50c.

Kokius Dievus Žmonės Garbino Senovėje? — Parašė Iksas. Tai labai įdomus ir pamokantis leidinys. Dievų ir tikybų istorija paduodama nuo saulės garbinimo iki krikščionybės laikų. Knyga turli 272 puslapius. Arti 100 puslapių pasvesta vien tik senovės lietuvių dievams apibudinti. Čia yra aprašyta daugiau kaip 30 įvairių Lietuvos dievų, die-

Sveikinu "Keleivio" redakciją ir pranešu, kad aš labai myliu skaityti "Keleivį". Pas mus ateina daug katalikų moterų, tai ir jos rašo, kad joms duociau skaityti žinių iš "Keleivio". Ypač joms patinka Maikio diskusijos su tėvu.

M. Šimkevičius,
Baltimore, Md.

Sveikata — Didelė, gražiai apdaryta ir gausiai iliustruota D-ro Graičiuno parašyta knyga. Paprasta kaina—\$2.50; mūsų nupiginta kaina—\$1.50.

Sielos Balsai — Jono Smeltoriaus dainos ir eilės. Knyga gražiai iliustruota, apdaryta drutais audekliniais apdarais, buvo \$1.25, dabar tik 75c.

Lietuvos Vaizdai, tai yra atvirutės su gražiais Lietuvos vaizdais. Atvirutės tinka bile sveikinimams arba korespondencijoms, o ypač šiais metais, kuomet už Lietuvos nepriklausomybę Amerikos lietuviai veda tokią įtemptą kovą. Kompletas buvo 50c., dabar 35c.

Prašom pasinaudoti progą ir įsigyti gerų knygų nupigintom kainom.

Užsakymus prašom siųsti šitokiui adresu:

"KELEIVIS"
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Pirkit Karo Bondsus ir Stampas. Kas savaitę įdekit į juos nemažiau kaip dešimtą savo uždarbio dalį.

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLISKAI

SU FONETISKU ISTARIMU IR TRUMPA ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA

Šis rankvedėlis yra sutaisytas taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas gali lengvai, pramokti angliškai. Čia telpa sutvarkyti reikalingiausi pasikalbėjimai įjėskant darbo, nuėjus krautuvėn ko nusipirkti, pas daktarą ar traukinio važiuojant.

Gaunamas "Keleivio" Administracijoj, kaina 35 centai

"KELEIVIS"
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienuos".

"Naujienuos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užrašykite "Naujienuos" Handlen. Naujienuos prenumerata metams Amerikoje (Užimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00. Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Beispaudimui laisvą pasirašymo vietą

MOTERIMS PASISKAITYT

ar SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

Baltasis Paukštis

Palydėjau vieškelio uka-
notus vidurdienuis... Grįžda-
ma atsisėdau kryžkelyje po
samanotų kryžių. Pakal-
nė didelės ežeros tyvuliavo.
Žuvėdros klykdamos ant
vandens plaukiojo. Ilgus
smailius sparnus vilgė žals-
vose ežeros bangose: grobio
jieskojo. Vakaruose perku-
nas dundėjo, žaibus svaidė.
Aš rymoju ir narplioju
gyvenimo posmus...

Tik štai atplasnojo baltas
paukštis. Nutupė ant mano
vieškelio. Nuo jo baltu, kaip
sniegas, sparnų driekėsi
saulėtos gijos. Paukštis au-
go. Sparnus tiesė. Spinduliuo-
jančių gijų vis daugėjo.

Kai aš pavargusi atsisto-
jau eiti, per baltąjį paukštį
nebemačiau žalsvojo ežero,
nei klykiančių žuvėdrų, ne-
bežinojau kur link einu...
Susipyniau saulėtoje jo gi-
jose... Didingas paukštis
pažvelgė į mane. Jo akių
gelmėse sukosi saulų ratai.
Is jų dvelkė angeliškas ge-
rumas, karžygyskas pasiau-
kojimas, tyroji meilė, neiš-
emiamas gerumas... Norė-
jau bėgti, norėjau grįžti po
samanotų kryžių... Paukš-
tis vis augo. Ir pasitaisę
baltuosius sparnus prabilo:

"Žaliųjų rutų sarge, pla-
čiujų pievų dukra, pažvelk.
tavo šilkų kamos susivijo su
saulės verpalais! Klausyk,
skamba laisvės varpai!...
Broliai išėjo pietų — rytų
— vakarų linkui: trimitų
aidai juos išaukė. Ar idav-
ei jiems rutų šakų? Ar pa-
lydėjai ligi vartų? Ko ry-
mai po samanotų kryžių?
Žiūrėk, perkunas grumoją,
audra kyla! Sėsk ant mano
baltų sparnų. Tu brolius pa-
vysi. Tu padėsi jiems Gedi-
mino pilį trispalvė vėliavą
iškelti..."

Perkunas smogė strėla į
ežerą, pabiro stambūs lie-
taus lašai... Aš pasvirau ant
baltųjų sparnų... Paukštis
pragydo. Mojo sparnais ir
kilo aukštyn. Kai pažvel-
giau į gimtąją žemę — nu-
stebau! Pamačiau gijose į-
sipynusių daugybę mažų si-
luetų. Jie visi kilo į paukš-
tį, didėjo ir švito. Paukštis
alsavo ir giedojė:
"Pramąčiau, saulės jiems,
saulės!"

Žvilgtelėjau aukštyn. Pro
debesų plyšius jau matėsi
saulės krastelis...

Baltasis paukštis, tai mu-
su nepriklausomybės ideja.
Ji gimė tada, kai musų tė-
vynę patrankos griovė
gaisrai šviete, kai žuvėdros
klykė ir grobio jieskojo...
O mes, lietuvės, po sama-
notų kryžių rymojom ir
nedalios mazgus rišinėjom...
Nepriklausomybės ideja
pradžioje mums atrodė ma-
žutė, nesuprantama. Bet kai
toji ideja išaugo musų vieš-
kely dideliu gražiu paukš-
čiu, kai jos šviesus siluai
ėmė driektis po visą šalį...
mes įsivėlėme į tas gijas.
Kitaip sakant, tos gijos į-
sivėrė į musų sielas ir mes
pajutome kažin kokį neri-
mą, ilgį, ko aukštesnio,
skaistesnio. Panudome nu-
eiti nuo samanotų kryžiaus.
Ir štai, sviame ant baltųjų
paukščio didingų sparnų.
Jis mums priminė mūsų pa-
eigas: apkaityti brolius, ei-
nancius tėvynės ginti, rutų
šakomis, palydėti juos ligi
vartų. Tada reikią, kad
moteris turi įkvėpti tėvynės
gynėjas drąsos, vilties,
meilės... Maža to. Ji turi
brolius pasivyti, moraliai
ausilyginti su jais, o doro-

viškai ir tautiškai puolu-
siams padėti atsikelti.
Kilo paukštis — ir mes
kartu. Nors nepriklausomy-
bės ideja apėmė visą tautą,
bet kilti mums vis dar ne-
gana, oi negana! Saulės,
dar saulės mums daug rei-
kia! Perilgai mes rymojo-
me po samanotų kryžių ir su-
stingom. Dabar reikia kiek-
vieną musų sąnarėlį atpa-
laidoti nuo to sustingimo.
Tiesa, mes jau gerokai pa-
kilome, bet dar nepakanka-
mai laisvės saulė perėmė
mūsų sielas. Dar nevisiškai
paskendusios esame tautos
laisvės troškime.

Todėl kas rytas, kas va-
karas ir diena, turime kilti
su baltuoju paukščiu, turi-
me budėti tautos laisvės
sargyboje, turime jaunąją
kartą ugdyti ant nepriklau-
somybės idejos baltųjų
sparnų...

Puriena.

Margučiai

Raudoni, geltoni.
Mėlyni, margi;
Rundini, pailgūs.
Buki ir smaili.
Gražiai nudažyti.
Visai išrašyti.
Margučiai Velykom
Jau yr' gatavi.

Prie stalo pietauti
Visi pakviesti,
Pradžiugo margučiais
Seni ir jauni;
Visi tik mėgina.
Kurių drutesni,
Ir gražus margučiai
Tuojau sumusti.

Kapsė.

APIE VALGIUS.

VELYKOM BABKA
5 puodukai miltų.
2½ puodukai saldaus pieno.
2 plytelės miežių.
1 puodukas cukraus.
½ svaro sviesto ar marga-

rimo.
6 kiaušiniai.
1 lemono žievė.
Druskos.

Pašildyk pieną, sudėk
mieles ir šauktą cukraus.
Pastaik šiltoje vietoje. Išsi-
jok miltus, sudėk likusį cu-
krų, neplaktus kiaušinius.
vieno lemono nutarkotą
žievę, supilk mieles su pie-
nu, ištirpytą sviestą ar mar-
gariną ir minkyk mažiausia
pusę valandos. Tešla netu-
ri but pertiršta. Miltų dėk
sulig nuožiūros, kad būtų
galima plakti mediniu šau-
kštu. Tešla turi būti kiek
tirštesnė negu paprastų bly-
nų. Plak ar minkyk tol, kol
nelips prie šaukšto ar ran-
kų. Dabar padėk šiltoje vie-
toje, kad raktulu. Ba' ka reik-
kia kepti giliam ar skritam
puode. Gerai ištepęs puodą
margarinu arba sviestu, įei-
kas jo turi; pakiusia tešla
išvers į puodą ir vėl duok
pakilti. Tešlos puodan dėti
tikiai iki pusės, kad būtų
vietos kilti. Kai pakils, rei-
kia kepti neperkarštam pe-
čiui; po kiek laiko karštį
biskį padidinti. Kepa apie
valandą laiko.

GAUNA GENEROLIŠKO KRAUJO

Francozijoje sužeistas Amerikos kareivis Ken-
neth Johnson gauna kraujo, kurį buvo aukavęs gen.
Eisenhower, vyriausis alijantų karo vadas. Dabar jis
galės drąsiai gintis, kad jo gyslose teka generoliškas
kraujas.

Velykų Istorija

Dar senų senovėje, pogo-
nybės laikais įvairiuose
kraštuose pavasarį žmonės
švėsdavo saulės mirimo ir
prisikėlimo šventes; švėsdav-
vo net išsą savaite ir va-
dindavo ją šventąja savaite.
Finikiečiai vieną šios
šventės dieną skirdavo die-
vo Adonis (saulės) mirčiai
minėti. Taip pat ir katalikų
pamaldos "tenebre" didžia-
jame ketverge yra skiria-
mos šviesos dievo mirčiai.
iš eilės gesinamos žvakės ir
paliekama tik viena (vėly-
kinė). Kitą dieną finikie-
čiai švėsdavo deivės Vene-
ros kančių šventę, tą dieną
nieko neaukodavo, o žmo-
nės eidavo prie mirusio A-
donio statulos melstis: ta-
pačią Veneros dieną, t. y.
penktadienį, miršta Kristus,
ir katalikų bažnyčiose
tą dieną taip pat per mišias
nėšvintina sakramentu, o
maldininkai eina prie Kri-
staus grabo melstis.

Ko jų mazgojimo apeiga
yra kilusi iš deivės Veneros
statulos mazgojimo. Rytą
dieną finikiečiai linksmomis
giesmėmis (alleluia) gar-
bindavo saulės prisikėlimą
po žiemos mėnesių. Ant au-
kuro vėl uždegdavo šventą-
ją ugnį. Krikščionys dabar
uždegdą vėlykinę žvakę kai-
po grįžtančios saulės švie-
sos ženklą. Taigi, krikščio-
nių Velykos atsirado iš
garbinimo saulės, kuri nu-
galėjo tam.

Senovės žydai ir kitos
pietų tautos švėsdavo mė-
nulio dievo šventę, kai pa-
sirodavo danguje piau-
tavo pavidalo mėnulis. Ma-
po pilnčio 3 dienas nema-
tydavo mėnulio, laikydavo
jį esant mirusį. Kai po tri-
jų dienų jį vėl pamatydavo,
vyriausius kunigas paskelb-
davo tai trimitais. Dėdavo
aukas ir pranešdavo, kad
mėnulis prisikėlęs iš numi-
rusių.

Frigiečiai mėnulio dievą
vadino Menu. Jį vaizduoda-
vo piemens pavidalo, su
lazda vienoje rankoje, su
duona antroje rankoje ir
mėnulio ragais už pečių.
Dievui Menui nešdavo jautį
aukas.

Krikščionių Kristus visai
panašus į dievą Meną. A-
psisautusį apsiaustu ir ap-
piemeniška lazda rankoje.
Meno rankoje duona primę-
na krikščionių vartojamą
kai kuriose tikybinėse apei-
gose duona.

Krikščionys kai kuriuos
tikybinius dalykus paėmė
ne tik iš Meno garbinimo
apeigų, bet ir iš persų tiki-
bos. Persai šviesos dievą
vadino Mitra, kuris, pasak
persų padavimo, gimęs
gruodžio mėn. 25 d. kalnų
urve, daug kentęs prieš
mirtį, o mirusio labai gailė-
josi jo mokiniai.

Pavasaris Lietuvoj

Mirga žemė jau visa.
Mūs šalelė ištisa.
Ir miškai ir laukai,—
Visur džiaugsmas ir juokai.

Ir gužutis išdidus
Skraido, žiuri į lizdus;
Klebesys ir balsai.
Dainos, kur tik tai klausai.

Ištisa šalies gamta
Po žiemos visai ne ta:
Taip jauku net naktis,
Mat, pavasaris jau čia.

Ir šėsupės jau antai
Semias vandeniu krantai,
Šėsupėl, tu srauna,
Vėl gyva tu ir jauna!

Nemunėlis išdidus
Išnešiojes jau ledus,
Teką sau į juras,
Į banguotas, į surias.

Skhidina jau ir Venta,—
Ta upelė mūs šventa.
Taip graži, taip tyra,—
Niekur jau tokios nėra!

Mėnėsėlis, lyg ugnia
Sužibėjo jos dugne.
Ir steti čia žmogus,—
Visas dugnas—vien dangus!

Taip pavasaris šviesus
Ten gaivino mus visus,
Kai laisva Lietuva
Buvo nepriklausoma.

Bet dabar jau ta vieta
Ašarėlėm aplieta,
Lietuva nekalta
Rusų panėiais apkalta...

Nuo tironų tų naujų
Apyplėję ten krauju
Mūs šalis ištisa,—
Žuna ten gentis visa...

Lietuva mūs taip graži,—
Džiaugės čia didi, maži,
Ir laisva ta vieta,—
Virto vergija kieta...

Jei visa tauta atjaus,
Už tėvynę stos tuojau,
Ranką jai tuoj paduos,—
Iš vergijos išvaduos.

Tad, lietuvi, netylėk...
Darbo, truso negailėk,
Nesitruk nuo kovos
Dėl liuosybės Lietuvos!

J. Steponaitis.

VELYKŲ LAIMĖ MOTINOM

Šio skyriaus skaitytoja,
Teklė Žukauskienė iš Phi-
ladelphijos, tikrai turės li-
ksmas ir laimingas Velykų
šventes, nes jos sunus Ta-
mas, kuris tarnauja Dėdės
Samo kariuomenėje ir kurio
nebuvo mačius jau per tris
metus, šiomis dienomis su-
gryžė iš Italijos tulam lai-
kui pas namiešius paviešėt.
Tai yra nepasakomas moti-
nai džiaugsmas.

Saržentas Tamas Zukaus-
kas už nepaprastą narsumą
ir kitus atsižymėjimus yra
apdovanotas Purple Heart
medaliu su ažuolo lapais,
auksine ir sidabrine žvaigž-
dėm, taipgi su ažuolo la-
pais. Už gerą apsiėjimą tu-
ri kaspinių dekoraciją ir In-
fantry Combat Badge. Taip-
gi keturių žvaigždžių deko-
raciją už dalyvavimą ketu-
riose didžiuliuose mušiuose.

Paviešėjęs pas motutę,
saržentas Zukauskas vėl
gryš karo frontan.

Linkime jam vėl laimin-
gai sugryžti laimėjus demo-
kratiškos kovą.

Kita skaitytoja, p. Stella
Aback iš Marlboro, Mass.,
irgi gavo linksma žinią nuo
savo sunaus, Jono Aback,
kuris tarnauja kariuomenėje
jau nuo 1943 m. Motinai
dabar praneša, kad jis pa-
skirtas prie oro jėgų už ra-
dio technika Italijoje.

Linkime ir jam laimingo
ir greito sugryžimo.

nesio pilnatyje, kai saulė į-
eidavo į Avino žvaigždyną.
Dabartinę Velykų šventę y-
ra anų senoviskųjų apeigų
ir papročių kopija.

Knygų Bargenis Už Pusę Kainos

Visos knygos, kurios žemiau yra surašytos, trum-
pam laikui yra nupigintos iki pusės kainos. Kas pirks
už \$1.00, tas gali pasirinkti už \$2.00 knygų. Kas pirks
už \$1.50, gali pasirinkti už \$3.00. Jei pirksit už \$2.00,
gausit knygų už \$4.00. Ir t. t.

Štai čia knygų sąrašas:

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o moks-
las sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai
kaipgi Nojus būtų galėjęs surinkti į
keltą dienas visą vėlavą gyvūnų,
kurie gyvena išimėte po visą žemės
kamuoli? Kaip jis galėjo tuos gyvū-
nus prasto savo arko sutalpinti? Iš
kur ėmėsi tiek vandens, kad visą
žemę apsemtų? Kur tas vanduo da-
bar yra? Kaip iš Nojus žemyn
galėjo atsivesti po trano juodvaidžiai
ir kitų vėlavų žmonės? Šitie ir šim-
tai kitų klausimų, į kuriuos negali
atsakyti jokis kunigas, yra nuostabi
ir aiškiai išdėstyti šitam veikalė.
Knyga be galo įdomi. Kas žodi—tai
faktas, kas teisingas—tai naujas kni-
gų argumentas grįžta. Mokslo ir
mokslo nuo pradžios iki galo.
Kaina ..... 25c.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTIAUS VIETININKAS?

Parasė kun. M. Valadka. Knyga
drąsiai kritikuoja Romos Katalikų
bažnyčios autoritetą ir faktiškai pa-
rodo, kad jis nėra joks Kristaus vie-
tininkas. 224 pusl. Kaina .. \$1.25

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS PERSI-STATYDavo SAU ŽEMĘ

Labai įdomus senovės filosofų da-
leidimai apie žemės išvaizdą. Pagal
daugelį autorių parašė Iksas. Antra
knygute dalis yra: "Išvirkdymas me-
klos arba Kaip Atsirado Kalbos".
Parasė Z. Aleksa.
40 pusl. .... 10c.

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Vei-
kalas persto nutūdytą caro Alek-
sandro II. Labai patiks ir besun-
kiai scenoj perstatomas veikalas. Iš
viso reikalaujamos tik 28 ypatos.
So. Boston, 1913, pusl. 61. .... 25c.

TABAKAS.

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-
kimės rukl! Pagal A. Apolovą ir
daugelį iš gyvenimo patirčių pa-
rašė K. Stakelis, So. Boston, Ma-
1909 m., pusl. 63. .... 25c.

ZINGNIS PRIE ŠVIOS.

Vieno akto vaizdelis ir monolo-
gas NASLAFTE. Parasė K. S. Lie-
tuvaitė. So. Boston, Mass.
1914 m., pusl. 23. .... 10c.

"SALOMEJA"

Arba, kaip buvo nukirsta šv. Jo-
nui galva. Drama viename akte, pa-
rašyta garsaus anglų rašytojo. Ver-
tėti kiekvienam perskaityti. 25c.

"O. S. S."

Arba Šliubinė Iškilmė. Vieno ak-
to farsas, labai juokingas ir geras
perstatymui. Kaina ..... 15c.

DEL PINIGŲ

Trijų aktų ir septynių scenų dra-
ma. Pagal L. Tolstojų, parasė A. A.
Veckys. Kaina ..... 35c.

KARIS NUOTAKOS

Vieno akto drama, vaizduojanti
vokiečių militaristų žiaurumą ir ne-
laimingą moterų likimą.
Kaina ..... 20c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygtė žinio svarbiu
klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-
nas katalikas ir socialistas. Parasė
E. Vandervelde, vertė Vardunas.
Kaina ..... 10c.

BIBLIJA SATYROJE

Tai Biblijos pašaipai. Į Kanadą tos
knygos neįleidžia. Labai juokinga su
379 puseis pavelslais, perstatan-
čiais įvairius nuotikius nuo prieš su-
tverimo pasaulio iki užgimimo Kri-
staus. Igties šią knygą niekas nesigai-
lės. 382 puslapiai. Kaina \$1.00

KUR MUSŲ BOCIĄ GYVENO?

Biblija sako, kad pirmutiniai žmo-
nės gyveno Rojuje. Bet mokslo Rojū
visai atmeta. Mokslo mano, kad
žmonijos lopšinė buvo šiaurėje. Ir ši
knyga parodo, kodėl taip manoma.
Labai įdomus ir pamokantis
skaitymas. Kaina ..... 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė nau-
jų, labai gražių ir juokingų monolo-
gų ir deklamacijų. Visokios temos:
darbininkškos, revoliucionieriškos,
tantiškos, humoristiškos ir laisvam-
niškos. Visos skambios, visos geros.
Tinka visokiems apvaikšiojimams,
balliams, koncertams ir tt. Antra pe-
gerinta laida. Kaina ..... 25c.

PAPARCIO ZIEDAS.

Ir keturiuos kitos apysakos: (1) Ne-
užstikintis Vyras; (2) Žydinti Giris;
(3) Klaida; (4) Korekta. Jose nuro-
doma kaip žmonės paikai tiki į vis-
kus prietarus, burtus ir tt. .... 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parasė
D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiū-
ta ir papildyta laida. Kaina ... 25c.

EILES IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės,
daugybė straipsnių, juokų ir tt.
Puikiai iliustruota. Kaina .... 25c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami vaig-
namieji geriniai atstiepia jų va-
ikams. Kas yra arba tikisi kada nors
būti kudiški tėvais, būtinai turėtų
perskaityti šią knygutę. Kaina 10c.

"Keliavė," 636 Broadway,
South Boston, Mass.

Pekla

BROSIURA SU PEKLOS
ZEMELAPIU IR KI-
TAIS PAVEIKSLAIS.

Parasė
A. M. METELIONIS.

Kunigai gaudina tamsuo-
lius amžina peklos ugni-
m ir už pinigų apima
kiekvieną išgelbėt nuo
aminių kančių pragaro
lieponos. Bet šios kny-
gos autorius parodo, kad
viena tai yra melas ir ap-
gavystė, o paskui vi-
nai nėra. Jau parodo,
kad toji vieta, kur Bibli-
ja sako būvus kitąsyk
pekla, dabar tapusi pa-
ga. Ir pridėtas "peklos"
žemėlapis tarsi patvirtin-
na.
Kaina 25 centai.

Knyga gausoma "Keli-
avė" Knygynne.

Adresas: "KELIAVIS"
636 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas
A. M. METELIONI
7747 Navy Avenue,
Detroit, Mich.

Lietuviai Karininkai

SURINKO IZABELĖ BALTRAMAITIENĖ

(Tęsinys)

Lieut. J. S. Naujokaitis, USA, gydytojas, 1944 m. buvo Veteranų ligoninėje, Minneapolis, Minn.

Capt. Alexander Navickas, AAF, iš Maspeth, L. I., lakunas, po tarnybos Anglijoje, 1944 m. paskirtas aviacijos instruktorium Rome, N. Y.

Lieut. Walter V. Norak, USA, iš Chicagos, gydytojas.

Leitenantė Elena Norkeilunas, Navy Nurse Corps, iš Rochester, N. Y., slaugė.

Lieut. Walter Ošinskas, USA, iš Chicagos, dantų gydytojas.

Lieut. Bill Ošmanski, U. S. N., iš Providence, R. I., dantų gydytojas.

Lieut. Mykolas Ožalas, USN, iš Scranton, Pa., kapelionas.

Lieut. Pabarčius, USN, iš Pittsburgho, inžinierius, kuriui prasidėjus įstojo į prekybinį laivyną, jo laivas buvo sutorpeduotas ir jam teko išbūti 8 dienas valtelėje iki buvo išgelbėtas.

Lieut. S. R. Palutis, U. S. M. C., iš Cicero, Ill., gydytojas, dalyvavo Tarawa, Guam ir Saipan salų paėmime.

Lieut. V. Pastelis, USA, iš So. Bostono, yra apdovanotas bronziniu žvaigždės medaliu, 1944 m. buvo Francuzijoje.

Lieut. Stanley Paulauskas, USA, iš Elizabeth, N. J., chemijos inžinierius.

Lieut. Alfonsas J. Paulekas, USA, kapelionas.

Leitenantė Anna Paulukonis, Army Nurse Corps, iš Worcesterio.

Lieut. Algirdas Pavilionis, AAF, iš Brooklyno, lakunas, yra atlikęs virš 80 misijų prieš vokiečius.

Ensign Anthony Pečiukevičius, USN, 1943 m. buvo Corpus Christi, Texas.

Lieut. William Peters (Petrulis), USA, iš Elizabeth, N. J., dantų gydytojas.

Capt. Robert Petratis, AAF, iš Chicagos, dantų gydytojas.

Capt. Anthony Petrauskas, USA, inžinierius, 1944 m. buvo Kinijoje.

Ensign Francis Petrauskas, USN, iš Cicero, Ill.

Lieut. Peter Petravičius, USA, iš Adams, Mass., gydytojas, 1943 m. buvo Anglijoje.

Lieut. Petrushius, AAF, iš Waukegan, Ill., 1944 m. buvo aviacijos instruktorium prie B-17 bombonešių.

Lieut. Lawrence Petroshius, USN, iš Waukegan, Ill., advokatas, tarnavo vienus metus Atlanto Vandenynė.

Lieut. Jack Phillips, USN, iš Cicero, Ill.

Leitenantė Felicia A. Pocius, slaugė, iš Riverside, N. J., tarnauja Pacifike.

Lieut. Joseph Poška, U. S. A., iš Chicagos, žurnalistas.

Capt. Thomas Poška, A.

A. F., iš Newark, N. J., kapelionas.

Lieut. Albert Povilonis, USA, iš Hartfordo, dantų gydytojas, 1944 m. susirgo eidamas pareigas ir mirė Washingtone.

Lieut. Vytautas Puckorius, USA, iš Downers Grove, Ill.

Capt. Le Van Palsucki, U. S. A., iš Chicagos, gydytojas.

Lieut. Vincas Pušinskis, USA, gydytojas, iš Philadelphia.

Lieut. Joseph A. Putrius, AAF, iš Lynn, Mass., bombonešio navigatorius, atliko daug sekmingų misijų Afrikoje, Italijoje, Austrijoje, Jugoslavijoje, Francuzijoje, 1944 m. skraidant virš Vokietijos kartu su kitais igulos nariais dingo be žinių.

Capt. Frank Radzukyngas, AAF, iš Cambridge, Mass., kovojo prieš japonus Pacifike virš du metus, yra nušovęs keliatą priešų lėktuvų, pakrikštino savo lėktuvą puoliką vardu "Perkunas." 1944 m. buvo paskirtas aviacijos instruktorium Texas valstijoje.

Lieut. Joseph M. Rapšis, USA, iš Amsterdam, N. Y., gydytojas.

Lieut. Joseph M. Rapšis, USA, iš Amsterdam, N. Y., gydytojas.

Lieut. Kazys Ratkevičius, AAF, iš Wilkes-Barre, Pa., gydytojas (jo žmona leitenantė Mary Jones-Ratkevičius yra Army Nurse Corps).

Lieut. William F. Reckas, USMC, iš Lynwood, Pa., pasižymėjo kovose prieš japonus New Britain saloje, apdovanotas Purple Heart Orderu, 1944 m. buvo kur nors Pietų Pacifike.

Lieut. Joseph J. Reikas, USN, iš Cicero, Ill., kapelionas.

Leitenantė Magdalena M. D. Rekus, armijos slaugė, iš Wilkes-Barre, Pa., 1944 m. tarnavo Indijoje.

Lieut. Joseph Remas, U. S. A., iš Shenandoah, Pa., 1933 m. baigė West Point Military Academy.

Capt. John F. Rodzanskas, AAF, iš Pittsburgho, lakunas; jis nuskandino vieną japonų didelį kreiserį ir sugadino porą kitų; už nuopelnus yra gavęs Distinguished Flying Cross Star ir Air Medal.

Lieut. Jonas Romanas, Jr., AAF, iš Providence, R. I.

Lieut. Stanley Ross (Rastauskas), USN, iš Hartfordo, inžinierius, 1943 m. baigė Annapolio Naval Academy.

Lieut. Charles Rudauskas, AAF, lakunas, iš Chicagos, B-29 bombonešio įgulos narys, baigęs "radar" kursų.

Lieut. Algirdas Rudis (Rauktis), USA, iš Worcesterio, Mass.

Lieut. Jacob Rudis, U. S. N., iš Worcesterio, Mass.

Lieut. Algirdas Rudis, U.

S. N., iš Chicagos, chemijos inžinierius.

Lieut. Albert Salmoris, A. A. F., iš Philadelphia, 1943 m. buvo lėktuvo nelaimėj.

Capt. Paul J. Saltenis, A. A. F., lakunas, iš Brooklyno.

Lieut. Daniel Samson, U. S. A., gydytojas, iš Brooklyno, Mass.

Leitenantė Rutha Saulėnas, slaugė, iš Elizabeth, N. J.

Leitenantė Alice Savickaitė, slaugė, iš Elizabeth, N. J.

Leitenantė Ona Savickaitė, slaugė, iš Elizabeth, N. J.

Lieut. Casimir A. Savickas, iš So. Bostono, chiropraktas, buvo 1942 m. karo laivų kautynėse.

Capt. Charles Savisky, USN, iš Portland, Oregon; 1942 m. jo laivas buvo sutorpeduotas ir jis buvo sužeistas.

Commander Joseph Sawaska (Zagorskas), USN, iš Lynn, Mass., kovojo du metus Pacifike, Naujojo Gvinejoje buvo sužeistas ir tris mėnesius gulėjo ligoninėje, 1944 m. apsigyveno Californijoje.

Leitenantė Morta Sawokin, armijos slaugė, iš Chicagos, 1944 m. buvo Francuzijoje.

Lieut. Lawrence Sedar, USA, iš Chicagos, kovoj su japonais 1944 m. buvo sunkiai sužeistas Leyte saloj.

Capt. Raymond A. Sherwin (Širvinskas), AAF, chemikas, iš Grand Rapids, Mich.; 1944 m. buvo "radar installation engineer" Anglijoje.

Majorė Albina H. Shimkus, WAC, iš Worcesterio, Mass.; 1943 m. buvo Karinių Aspirantų kuopos vadė. Fort Oglethorpe, Ga.

Leitenantė Nelly Sieman (Simanauskaitė), laivyno slaugė, iš Chicagos; 1941 m. buvo Pearl Harbor, Havai salose.

Capt. Edward Šilkas, A. A. F., inžinierius, iš New Haven, Conn.; dalyvavo kautynėse Tunisijoje, Maltoje, ir Italijoje.

Lieut. Edward Šimkus, lakunas iš Chicagos, 1944 m. buvo oro nelaimėje Naujojo Gvinejoje.

Lieut. John Šimutis, A. A. F., iš Chicagos.

Lieut. Joseph Širvaitis, USA, iš Dayton, Ohio.

Leitenantė Bernice Skutas, WAC, iš Chicagos.

Lieut. M. Šmigelskis, laivyno kapelionas.

Col. Smith (Norušis), armijos karininkas.

Ensign Albin Smolelis, laivyno chemikas, iš Chicagos.

Capt. Tadas J. Spelius, lakunas iš Hartfordo, atliko suvirš 50 misijų prieš vokiečius, iš Anglijos, atsižymėjo kovoj prieš "robot" bombas, apdovanotas keliais pasižymėjimo medaliais, ju tarpe Air Medal su Seven Oak Leaf Clusters.

Capt. W. A. Spelyng, U. S. A., gydytojas, iš Scranton, Pa.

Lieut. Vincas J. Stakutis, meteorologas iš South Bostono.

Capt. A. J. Stalonas, gydytojas, iš Brooklyno.

Lieut. Joseph C. Stankock (Stankunas), USA, iš Utica, N. Y., 1934 m. baigė West Point Military Academy.

Lieut. John P. Stanievich, AAF, iš Detroito.

Capt. Edward Staniulis, USA, iš Paterson, N. J., 1944 m. buvo paimtas į vokiečių nelaisvę Francuzijoje.

Capt. Casimir Stank (Stankue), USA, iš Chicagos.

(Bus daugiau)

MEDŽIOJA NACIŲ SAULIUS

Primo miesto griuvėsiuose amerikiečiai medžioja nacių šaulius, kurie pasislėpė tarp laužo vis dar saudo į mūšiškius.

Teroras Lenkijoje

Lenkų valdžia Londone gavo žinių, kad vasario 28 d. rusų bolševikų žvalgyba Lenkijoje areštavo premjero T. Arciszewskio žmoną, 59 metų amžiaus moterį, kuri dirbo Lenkijos Raudonojo Kryžiaus organizacijoje. Buve suimti ir kiti Lenkijos Raudonojo Kryžiaus darbuotojai, kurie globojo ir gydė sužeistus kovose su naciais Lenkijos požemio kareivius.

T. Arciszewskis, kuris dabar Londone eina lenkų vyriausybės premjero pareigas, yra Lenkijos Socialistų Partijos narys; jo žmona buvo likusi Lenkijoje ir visą laiką dalyvavo lenkų požemio kovose su naciais okupantais.

Žinios sako, kad bolševi-

kų žvalgyba dabar areštuoja visus buvusius Lenkijos požemio armijos kareivius ir karininkus, kurie per 5 metus kovojo su naciais. Suimtieji eš grudami į koncentracijos stovyklas ir tremiami Sibyrą.

Raudonas teroras ešas daug žiauresnis, negu rudas buvo.

Buvęs Anglijos karalius Edvardas, kuris šiandien yra žinomas kaip Windsor kunigaikštis ir Bahamas salų gubernatorius, pasitraukė iš savo pareigų. Jis nebenorės "gubernatoriauti."

Edvardas yra vedęs amerikietę ir dėl jos neteko sosto. Jis ir jo žmonelė nori apsigyventi Paryžiuje, nes Bahamų salose jiems ešas "perdaug nuobodu."

Visko Po Biski

Maskvoje daromi planai vermento vikelsino." Jis ra-ruošti "milžinišką celebraciją" Gegužės Pirmai pami-žmonių širdys "troškimais pulsuoja."

Berlyne!

Hitlerio dešinioji ranka, Rudolfas Hess, kuris šian-dien yra anglų belaisvis, no-rėtų būti vokiečių laikinosios vyriausybės galva, ka-da bus sukuršintas naciz-mas.

Matys jis Berlyną, kaip savo ausį!

Lietuvių komunistų fiure-ris Bimba norėtų vykt į Ru-siją ir ten rasti tokią žmo-ną, kuri galėtų but be duo-nos, bet turėtų tuziną vaikų. Bet "fašistas" žadeikis jam neduoda pasporto!

Naujasis dinastijos pa-triotų pribūsis, Juozas Tys-liava, ragina mažiuką Kar-pių traukiniu važiuoti į Wa-shingtoną. "misiją" pama-tyti.

Pats Juozas turi ilgas ko-jas ir pėsčias keliasias į Washingtoną.

Buvęs Chicagos daktaras A. L. Graičiūnas gydo Pru-seikos padus, kurie 1930 metais buvo įšalę į "fliorą." kada ji pakvietė į Maskvą.

Pats Graičiūnas da laukia Stalino "pavieskos," kad galėtų nuvykt į Lietuvą ir užimt Justo Paleckio vietą.

Brooklyno dėdė Ambra-ziejus labai patenkintas Juozo Tysliavos "Vienybė." Bet jei pagautų strazdą, iš-keptų jį su visomis plunks-nomis.

Newarko daktaras Kaš-kiaučius jau gryžo iš "go-

Brooklyniečiai dr. Ven-cius ir Kiinga jau netiki, kad Hitleris laimės šį ka-rą. Bet šita naujiena jiedu nesutinka skelbti už dyką.

Bolševikų Rokas Mizara pasikrikštijo į "Rojų." Jis dabar gyvena Amerikoje ir sako: ko man važiuoti į Stalino rojų, kad aš pats sau Rojus.

Titnagas.

ČEKŲ PREZIDENTAS MASKVOJ

Čekoslovakijos presiden-tas Beneš šį panaudė atvy-ko Maskvon. Jisai išbuvo Londone 6 metus kaip trem-tinis, kuomet vokiečiai oku-pavo jo šalį, ir dabar va-žiuoja namo.

SPROGO LAIVAS SU AMUNICIJA

Anglijos pakraštį įvyko nelaimė. Vienas alijantų lai-vas, gabendamas karo fron-tui gazoliną ir amuniciją, nakties laiku susidūrė su ki-tu laivu ir sprogo. Zuvo 8 gvyvės.

GALVOSUKIŲ ATSAKYMAI

(Žiur. 4 pusl.)

1. Išradėjas Benjaminas Franklin.
2. Seino upė.
3. Lincoln.
4. Zmogus.
5. Lelija.
7. Sicilija.
8. Stalinas.
9. Vėjas.

Imagine the added horror of this war without the Red Cross!

Suppose the Red Cross had never been created

THERE would now be no Army of Mercy to save and comfort the millions of lives wrecked or dislocated—all over the world—by earth's most destructive war. No millions of pints of blood would be collected for plasma.

No millions of heartening, sustaining food packages would be delivered to despondent Allied war prisoners.

No emergency messages from home would reach our men.

No giant hand of compassion would be outstretched to help the victims of flood, famine and hurricane.

Only chaos would be left in the wake of battle and catastrophe—if the RED CROSS' hand of mercy were withdrawn!

It is up to you to give—in gratitude that your RED CROSS was created—and grow to keep pace with the world's anguished need.

Give your dollars now—give more than ever before!

Thousands of War Prisoners would be forgotten. That they have not been abandoned to their fate in this war is the achievement of your Red Cross, which has constantly reached them, even in Japan, with morale-building parcels of food, extra clothes, medicines, cigarettes and other comforts. More and more of your dollars are urgently needed to keep our men in life, health and hope until they can be brought safely home!

Thousands at front would be tormented by Home Worries. Millions of fighters bless the Red Cross for relief from anxiety. Each week thousands of messages pass between Red Cross Field Directors with the troops and Home Service workers in home towns—emergency questions about wives, children, sweethearts or parents. Your dollars will bolster fighting spirit.

Thousands would die from loss of blood where they fell. This is the first war in which the folks at home actually saved lives at the front. Surgeons General of the Army and Navy say blood plasma has been the foremost life-saver in this war. The Red Cross, through your blood donations and money, has collected and distributed millions of pints to the medical services.

**GIVE NOW—
GIVE MORE**

**KEEP YOUR
RED CROSS
AT HIS SIDE**

TEVAS IR SUNŲS—VISI ARMIJOJE

Saržentas Vanskite ir trys jo sunys iš Texas valstijos—visi tarnauja Amerikos armijoje. Pirmą jie buvo New Guinea saloj, opaskui dalyvavo Filipinų invazijoje.

Vietinės Žinios

KONGRESMANAS SMERKIA RACIONAVIMO SISTEMĄ

Iš žmonių reikalaujama daugiau "pointų" o sviestas genda

Massachusetts kongresmanas Rogers išskėlė rimtų kaltinimų Kainų Administracijai. Administracijos pirmininkui Bowles jis parąšė laiška, kuriame be kitko sako:

"Racionavimo sistema perdėm netikusi. Sviestui administracija uždėjo 24 pointus už svarą. Tai neįmanomai didelis reikalavimas. Sviestui pirkti yra reikalingi tie patys pointai, kurie reikalingi mėšai ir kitiems riebalams. Už svarą sviesto reikia atiduoti beveik pusę tų pointų, kurie yra skiriami keturių savaičių laikotarpiui. Aišku, kad žmogus negali sviesto nusipirkti, nes tuomet jis negalėtų nusipirkti mėšos.

"Pasekos yra tokios, kad tonai sviesto sandėliuose jau sugedo. Daug tokio sviesto jau teko atiduoti mūlo dirbtuvėms, kaip išmatas."

Tas negerai, ir kongresmanas Rogers siūlo pagerinti racionavimo sistemą, įvedant atskirus "pointus" sviestui ir atskirus mėšioms daiktams.

Ar Kainų Administracija paklausys jo, da nežinia. Bet jei tiesa, ką jis sako, tai padėtis išties yra negerai. Kam pudyti tokį gerą maistą ir kam iš to nauda?

Kęsinasi įvesti pirkinį mokestį

Massachusetts legislatoron yra įneštas bilius, kuriuo norima įvesti šioj valstijoj taip vadinamą "sales tax", kas reiškia, kad pirkdamas kokį nors daiktą kiekvienas turės mokėti valstijai mokestį. Tokia biliaus rėmėjai aiškina, kad įvedus "sales tax" bus galima numušti nekilnojamos nuosavybės mokesčius. Bet nereikia politikieriams tikėti. Apie 14 metų atgal jie įvedė "laikinį" mokestį gazolinui, žadėdami greitai jį atšaukti. Bet ne tik neatšaukė, o šiomis dienomis norėjo dar vieną "laikinį" mokestį gazolinui užtraukti. Taip bus ir su "sales tax", jeigu žmonės nepakels triukšmo.

Išvyjo dvi nacių talkininkės

Iš Cushing General ligoninės Framinghame buvo pavyrėtos dvi tarnautojos. Pasirodė, kad jos turėti arti mylių ryšių su vokiečiais karo belaisviais, juos informuoja ir net myluoja.

Nevalys mokyklų langų

Mokyklų taryba nutarė iki rugpjūčio mėn. nevalyti mokyklų langų. Tuo būdu bus sutaupyta 21.000 dol. Toks nutarimas buvo padarytas dėl to, kad langų valytojai reikalauja "nežmoniško atlyginimo."

LINKSMŲ VELYKŲ!

Visiems Kostumeriams ir Rėmėjams Linki

Strand Cafe

CHAS. BUDRECKIS

J. TAUTVAISHA

Švenčių proga Valgiai Specialiai priręgti Visokių Degtinių, Vynų, ir Alaus Pasirinkimas.

374 BROADWAY,

SOUTH BOSTON.

ATVYKSTA Į BOSTONĄ

Balandžio 8 d.

Rutelė Kilmonytė iš Montrealo, Kanados

Talentinga ir pasižymėjusi dainininkė, šokėja, akrobatė ir vaidintoja, atvyks į dalyvaujančio Bostono Liet. Jaunamiečių Tautinių Šokių Grupės rengimo pramogoję, kaip viešnia artistė. Rengimas įvyks balandžio (April) 8 d., Municipal Buildinge, 3 val. po pietų, So. Boston, Mass. Be daugelio įvairių scenos numerių, ji padainuos Kanados lietuvių pamylėtas jos daineles: "Apie Mažą Tautelę Prie Baltijos Jūrų." Gaila, gaila Lietuvos" ir daugelį kitų.

Rengėjai kviečia visus atsilankyti.

Vokietijoj žuvo saržentas Jonas Gedeminskas

Seni "Keleivio" skaitytojai, Feliksas ir Agnėška Gedeminskai nuo 8th St. pereitą savaitę gavo iš Karo Departamento žinią, kad Vokietijoj buvo užmuštas jų sunus Jonas. Jis išbuvo armijoj metus ir pusę. Paliko didžiausią nuliudę tėvai, sesuo ir brolis Benediktas, kuris taip pat randasi Vokietijos karo fronte.

Reiškiamie Gedeminskų šeimai ko giliausios užuojautos.

Mėšos bus da mažiau

Visą pereitą savaitę Bostono krautuvėse mėšos buvo labai mažai. Ypač nedaug buvo kiauliencos. Rinkos vadai sako, kad tai yra "tik pradžia." Kada ateis šiltos pavasario ir vasaros dienos, mėšos busią da mažiau. Blogiausio galima laukti birželio ir liepos mėnesiuose.

Daugelis kaltina valdžią, kad jos pastatyti ekspertai yra prasti apskaičiuotojai; kad tūlam laikui buvo panaikinti "pointai" ir t.t. Bet yra žmonių, kurie protauja kitaip. Jie sako, kad ne tiek kalta vyriausybė, kiek juodoji rinka.

Baudžia drabužių valymo įstaigų savininkus

Kainų Administracija traukia atsakomybėn drabužių valymo firmų savininkus, kurie nesilaiko nustatytų kainų. Vienas siuveljas buvo nubaustas sumokėti 487 dolerius, kam už valymą drabužių ėmė daugiau, negu yra nustatyta.

Bus mažiau čeverykų

Atatinkamose vyriausybės įstaigose vėl yra svarstomas klausimas apie sumažinimą odos, kuri skiriama civilinei avalinei. Sakoma, kad gegužės, birželio ir liepos mėn. bus mažiau čeverykų.

Civilinė avalinės gamyba siaurinama dėl to, kad armijos ir laivyno reikalavimai padidėję.

Kareiviai dalyvaus majoro rinkimuose

Gubernatorius Tobin pasirašė naują bilį, kurį priėmė valstijos legislatura. Bilius buvo priimtas tam, kad bostoniečiai kareiviai, kurie dabar randasi užsieniuose, galėtų dalyvauti majoro rinkimuose, kurie bus lapkričio mėnesy.

Cigaretų raketos Bostone

Kainų Administracija yra gavus daug skundų, kad Bostone ir apylinkėse vėl kyla cigaretų raketos. Kai kurių valgyklų savininkai išima cigaretes iš automatų ir vėliau juos pardavinėja, imdami po 10 centų daugiau už pakelį.

Valdžios pareigūnai tuos raketierius tyrinėja; galima laukti areštų.

Bostonas neturės to "siurprizo"

Bostone buvo pasklaidusios kalbos, kad miesto valdžia leisianti naktinių užėigų savininkams laikyti jas atdaras iki 1 val. ryto. Bet leidimų taryba pareiškė, kad Bostonas neseks New Yorko. Kitaip sakant, aludės ir klubai čia bus atdarai tik iki 12 val. nakties.

Pasmerkė keturis jaunus banditus

Middlesex teismo rūmuose buvo pasmerkti keturi jauni banditai, kurie užpildinėjo "taxi" šoferius. Visi pasmerkti nuo penkių iki šešių metų kalėjimo. Tarp pasmerktųjų randasi jauna mergaitė iš Dorchesterio ir vienas jurininkas iš Detroito, Thomas Rugenskis.

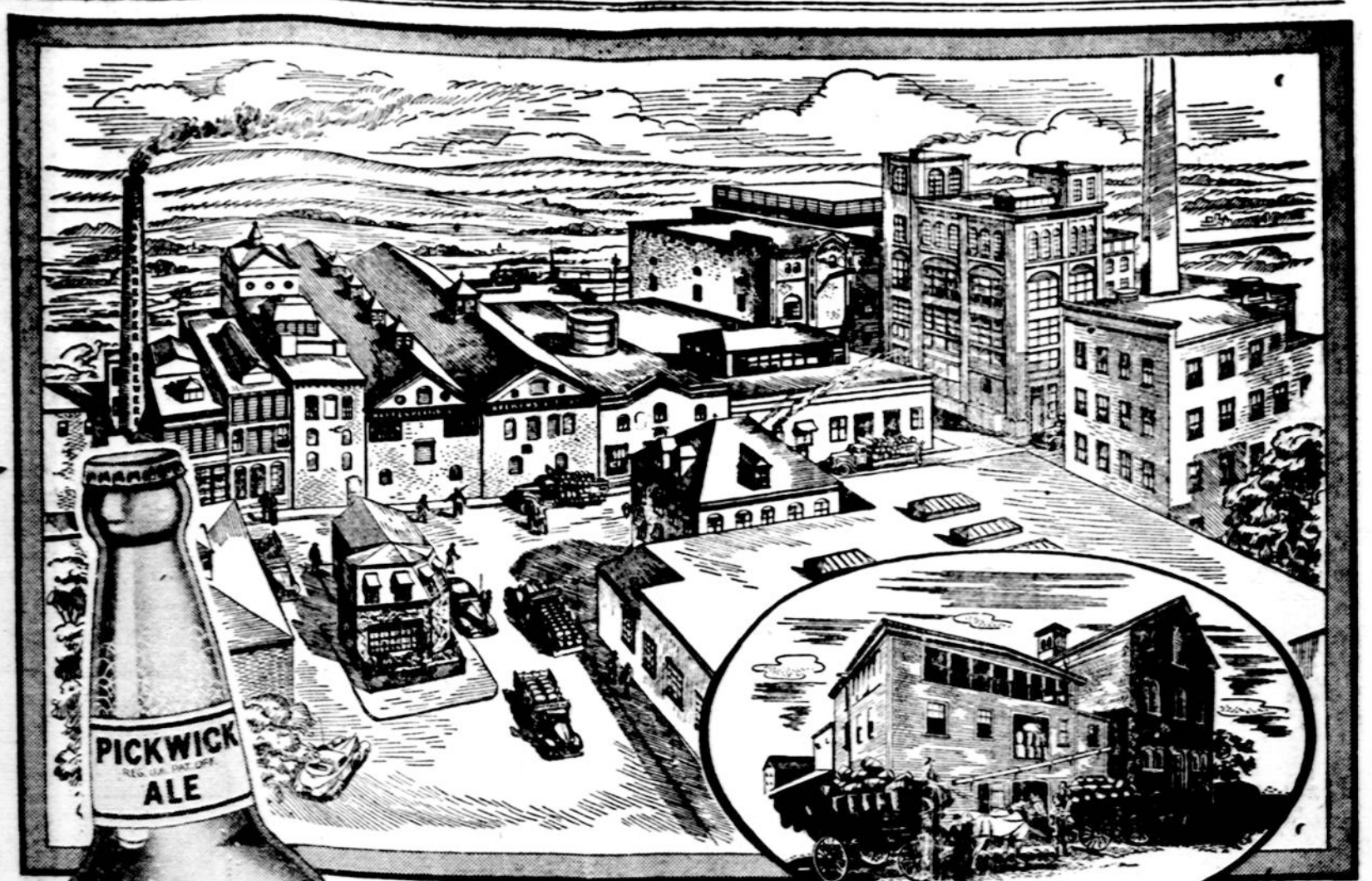
Įdukęs senis nužudė žmoną ir pats nusikandino

Bewerly gyventojas Edward Crocker pereitą savaitę baisiai įduko ant savo žmonos, 70 metų senutės, ir kuju sudaužė jai galvą. Paalikęs savo žmoną kraujavoje, Crocker nuėjo į pajūrį ir nusiskandino.

Boston Edison Company sako, virimui imk ko mažaus vandens. Perdaug vandens išeikvoja vertingus vitaminus.

Boston Edison Company

The Pickwick Ale Breweries ... 1945

The Original Brewery ... 1870

Vieni iš Amerikoje didžiųjų Daryklų yra produseriai

PICKWICK

viena iš

Geriausio pasaulyje Ales

1870...1945

SEPTYNIOSEIMTS PENKI METAI TEISINGO DARYMO

BREWED BY HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

A A

PRANAS RAGAUSKAS

Mirė Kovo 18, 1945

Mes, nuliudusi jo šeimai, šiuo pareiskiam ko širdingiausia pagėla visiems, kurie kuom nors prisidėjo prie mūsų suraminimo šioj, taip liudnoj valandoj, netikėtai netekus savo brangaus vyro ir mylimo šeimos tėvo. Dėkojam visiems už atsilankymą, geles, išreikštą užuojautą ir palydėjimą į kapus. Labiausiai dėkojam graboriams pp. Zaleckams už jų nuosirdų ir gera patarnavimą. Jie viską taip rupestingai atliko, kaip kad savo artimaj giminei.

Marijona Ragauskienė, Anastazija Miller (duktė).

RADIJO PROGRAMA

Lietuvių Radijo Korporacijos programa ateinantį nedėdienį iš WORL stoties, 950 kilociklių, tarp 9:30 ir 10:30 ryto, bus tokia:

1. Armonistai Frank Kovachie ir Eddie Kairis iš No. Walpole.
2. Birutės Radio Choras, vad. Val. Minkienė.
3. Pasaka apie Magdutę.

Po programos parašykite savo išpužius ir nusiųskite šiuo adresu: WORL Station, Lithuanian Program, Boston, Mass. S. Minkus.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston

Pristato toniką, vyną ir visokių rusių alų baliams, vestuvėms į namus ir sales.

Savininkai:

Jonas Arlauskas ir Juozas Skendalis. Telef.: SOU 3141.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 5 ir nuo 7 iki 8

506 BROADWAY

SO. BOSTON, MASS

Telefonas: SOUTH BOSTON 1326

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Office Tel. So Boston 0948

Res. 37 ORIOLE STREET

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Tel. 2824

Gyv. 31133

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

valandos: 9 iki 12

nuo 2 iki 8

nuo 7 iki 9

Seredom 9 iki 12

ir sutarom

AKIŲ DAKTARAS

Ištano defektuotas akis ir tinkamą laikų engrėmą šviesą. Išgaminuoju ir priekirū akinius.

114 Summer Street,

LAWRENCE, MASS.

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS LINKI

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai patarnauja.

(11-24)

258 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Parduodam Visokius Gėrimus

Prašom atsilankyti į mūsų naują biznio vietą. Mes parduodam bonkomis visokią degtinę, vyną, alų ir kitokius gėrimus. Remkit savuosius. Savininkai: Adolfas Meyer ir Stasys T. Bartosiak

South Boston Liquor Store, Inc.

134 W. 6th & Cor. D Sts., South Boston, Mass. Tel. SOU-3645 (15)

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.

Specializuoja Vyriskų organų nusilpėjime. Gyvenimo permainų moterų. Moterų ir Vyrų ligas Kraujo ir Odos Ligas.

Valandos: nuo 10 iki 12 dienų nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare 180 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS. Tel. Commonwealth 4570

Tel. SOU 2305

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:

Nuo 9 ryto iki 7 vakare

Seredomis:

Nuo 9 ryto iki 12 dienų

447 Broadway

SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 23

BOSTON. Telef. Fafayette 2371

arba Somerset 2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ

Daro Kraujo Patikrinimą

Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien

Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadienimis:

nuo 10 iki 12 ryto.

278 HARVARD STREET

kamp. Inman st. arti Central skv.

CAMBRIDGE, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTYTOJAI

(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiūra, kaina priimtama.

326 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. SOUTH Boston 4618